

ZRNO

IMPRESSUM:

Srednja škola Matija Antuna Reljkovića
Ivana Cankara 76, Slavonski Brod
Tel: 035/255-697
e-mail: srednja-skola-mar@sb.t-com.hr
web stranica:
www.ss-mareljkovica-sb.skole.hr

ZA IZDAVAČA: Vlado Prskalo, prof.
MENTORICA: Marija Vlasac, prof.

NOVINARI:

Maja Brnić, 1.g
Sandra Stilinović, 1.g
Daria Popović, 1.b
Maja Bosić, 2.i
Dominik Jagodić, 2.i
Mirna Blagović, 3.h
Matea Ćurić, 3.h
Ivona Jurić, 3.h
Ivona Marić, 3.h
Ivona Šprajc, 3.h
Nikola Stipešević, 3.h
Maja Planinić, 3.h
Ariana Vinković, 4.j
Ante Tipurić, 4.j
Iva Vukoje, 4.j
Matea Marić, 4.k
Anamarija Mađarac, 4.k

GRAFIČKA PRIPREMA:

Tomislav Barišić, prof.

IZVOR ZA SLIKE:

www.visualiseus.com

SADRŽAJ:

UVODNA RIJEČ.....	3
PUTOVANJE OBOGAĆUJE DUH DUH.....	4
PROMIJENITI SE PUTOVANJEM.....	6
BUGARENJE O BUGARSKOJ.....	7
VIA ITALIA.....	9
COMMENIUS PROJEKTANTI.....	10
KOLIKO JE VELIKA BRITANIJA?.....	11
ŠKOLSKA NATJECANJA.....	14
ŠUMARSKA OLIMPIJADA.....	16
STRUČNA EKSURZIJA TREĆIH RAZREDA.....	17
ŠUMARSKA TERENSKA NASTAVA.....	18
PO ŠUMAMA HRVATSKE.....	19
SUZBIJANJE ŠTETNIH GLODAVACA.....	20
MATURALNA VEČER.....	21
STRANAC POD MOJIM KROVOM.....	22
INTERVJU S RAVNATELJEM.....	24
KREATIVNOST U NAŠOJ ŠKOLI.....	25
MI MURANTNI.....	28
GODINE PRED NAMA.....	29
UČENICI O ŠKOLI.....	30
RUŽE I KAKTUSI.....	32
OD ZIPKE PA DO GROBA.....	33
FACEBOOK BULLYING.....	34
TRAČ.....	36
USAVRŠAVANJE ŠKOLOVANJEM.....	39
VRIJEDNOST UMJETNOSTI.....	40
OBRAĐIVANJE VRTA.....	41
LEKTIRA.....	42
PREPORUKA ZA ČITANJE.....	44
ČOKOLADA.....	46
ZNAČENJE IMENA.....	49
JESTE LI ZNALI?.....	52
PJESENTE.....	53
ILUSTRACIJE - DANTEOV PAKAO.....	57

UVODNA RIJEČ - DVIJE...

Poštovani čitatelji!

Jedan mi je profesor prije puno godina pričao o maslačku. Taj je maslačak bio jedina preživjela biljka na livadi nakon jutarnje košnje. Bio je to onaj srebrnkasti maslačak, sa glavom punom sjemenki spremnih da plete na najmanji dašak vjetra. Profesora je taj maslačak podsjetio na neku francusku izdavačku kuću koja kao svoj logo ima istu tu biljčicu oko koje su se razletjele njene paučinaste sjemenke, uz natpis Sijem u pun vjetar. Moj je profesor zatim sebe usporedio s tim maslačkom, naizgled neuglednom biljčicom, livadnim korovom koja svoje sjemenke šalje lako i daleko, nekontrolirano. Predavanja tog profesora bila su drukčija od ostalih – on je pričao o svemu, ne samo o temi predavanja, nego, kako se činilo, o onome što mu je trenutno na pameti. A ipak je uvijek uspijevao kroz te nepovezane pričice pojasniti ono o čemu se tog dana učilo. Njegova su predavanja bila vjetar, a mi, studenti, glave koje su primale njegove ideje, njegove priče i njegovo znanje. Nije svatko od nas primio jednaku količinu njegovih "sjemenki", niti su svi bili jednakо zainteresirani – ali baš zato on i jest bio sijač u pun vjetar. Svatko je od njega pokupio onoliko koliko je bio spreman, više ili manje. Svatko se obogatio zahvaljujući njegovim pričama, svatko je čuo i zapamtio ono što ga je zanimalo, ono što mu je odgovaralo, ono s čime je bio na istoj valnoj razini. Pokušat ćemo učiniti ovaj broj školskog časopisa što sličnjim maslačku. I mi ćemo vam poslati raznovrsne teme i raznolike uratke nadajući se da će vas bar jedan od njih pogoditi, uhvatiti se za vas i ostaviti trag, makar i najsitniji. Nadamo se da ćete zapamtiti nešto od napisanog, da ćete se jednog dana možda sjetiti kakve izreke ili stiha, kakve teme ili slike koju ste vidjeli na ovim stranicama. Maslačak šalje svoje sjemenke, baca ih u pun vjetar ne znajući gdje će one završiti, a mi puštamo svoje umotvorine, svoje članke i radove pred vas, ne znajući koje će vam se svidjeti, koje će vas zaintrigirati i koje ćete zapamtiti. Maslačak ima svoje krhke, paučinaste sjemenke, a mi vam predstavljamo svoje novo Zrno.

Pozdravljamo Vas do idućeg broja...

Putovanje obogaćuje duh i oslobađa od predrasuda

Napokon! Nakon onih tmurnih i hladnih dana zime, došlo nam je proljeće u svom punom sjaju i s odličnom temperaturom, dovoljnom da se svi mi malo trgnemo tj. probudimo iz zimskog sna. Priroda je ponovo dobila onaj svoj lijepi, zeleni, šumski sjaj koji nas sve izvlači van iz kuće. Taj zvuk ptica i drugih životinja koje se glasaju i kreću po prirodi te taj opojni miris zelenila koji je pomješan s raznim mirisima cvijeća, kao i sam taj pogled na prirodu - proljeću jednostavno ne možemo odoljeti, zar ne?

Zapravo, proljeće je pravo vrijeme da izađemo iz kuće, da malo prošetamo gradom, prirodom, ali ne samo za to, već i za izlete i razna putovanja. Izkreno, mislim da putovanje svakome dobro dođe, jer putovanjem mi se mičemo iz svoje sredine, mičemo se od svakodnevnice, od ljudi koje svaki dan susrećemo... a najbolja putovanja su ona koja nisu planirana. Ako imamo sredstva i ako imamo priliku da otputujemo negdje van našeg grada ili van naše države, zašto ne? Zašto da propustimo priliku koja će nam se možda ponuditi samo jednom u životu? I koja će nam možda promjeniti pogled na život.

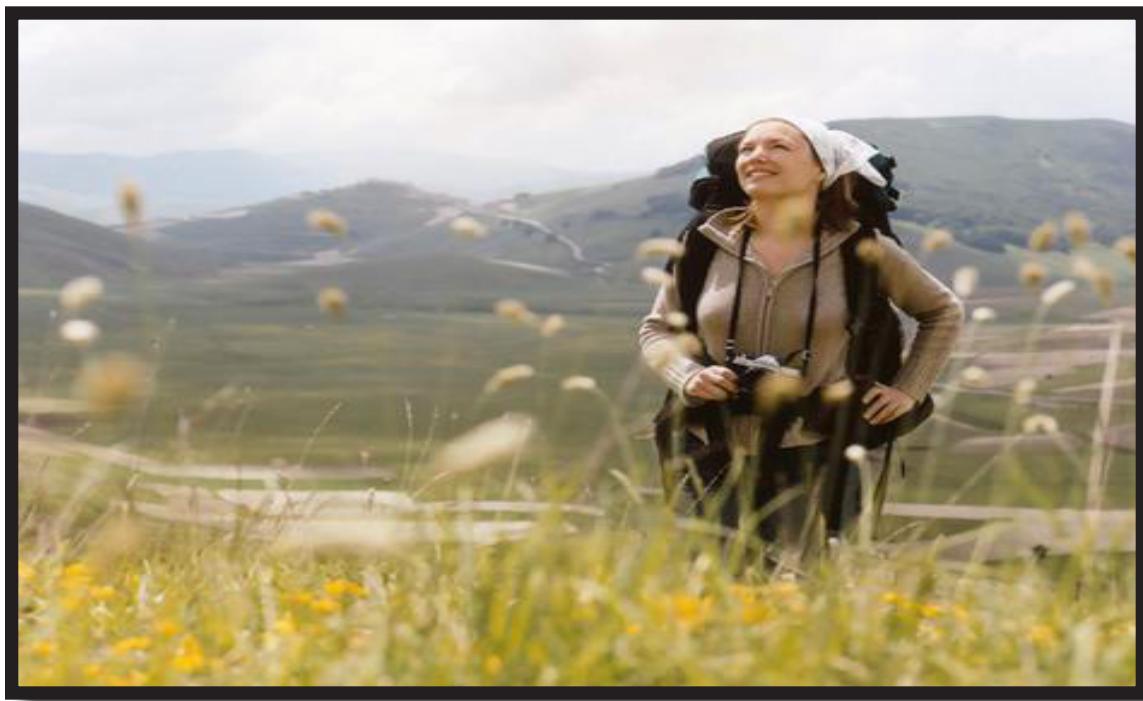
Vjerujem da svatko od vas tko ovo čita, teži tome da vidi nove kulture, nove ljudе, nove nerazumljive, a nekome već poznate jezike. Svima nama treba nešto što će nam promijeniti ovu dosadnu svakodnevnu kolotečinu, a što ima bolje od putovanja? Spremimo se, i podimo tamo gdje su oblaci drugačiji, ljepši, tamo gdje je trava zelenija, tamo gdje se lakše diše, tamo gdje su zgrade drugačije, gdje su ljudi drugačiji i gdje smo i mi sami drugaciji, stavljeni pred novu okolinu, u neku novu sredinu.

Svaka država tj. grad ima svoju priču i to se vidi u njezinom krajoliku, po njezinim starim građevinama i ulicama... Zašto ne bismo otišli upoznati povijest nekog grada tj. države? Idemo dozнати kako su ljudi prije živjeli i kako žive sada. Idemo se usporediti i osloboditi se od nekih predrasuda, a jedna od predrasuda je da svi ostali žive bolje nego mi, pa zašto se ne bismo otišli uvjeriti? Možda i nije to istina...

Ima jedna kineska poslovica koja kaže: Nije važno stići, važno je putovati. Ako već krećete na put, neka vas na tom putu prati vaš najbolji prijatelj, jer kakav bi to bio put, a da nemate s kim podijeliti taj zalazak i izlazak sunca, te ogromne planine ili ranojutarnju maglu, to su doživljaji koji doživite na putu. Naravno, na put se kreće i radi zabave, da se dobro provedemo, da upoznamo nove osobe, steknemo nova prijateljstva, da probamo novu hranu, da čujemo tradicionalnu glazbu tog naroda, možda da vidimo njihove plesove i na kraju da se dobro nasmijemo svemu tome i da se vratimo kući kao možda ista, ali opet poboljšana osoba. Da se vratimo kući obogaćeni novim iskustvom, puni utisaka i uspomena koje će djelovati na nas u budućnosti, puni dojmova koji su nas ispunili, iscrpili, doradili, promijenili, oblikovali na neki novi način, usmjerili u neka nova razmišljanja – ukratko koji su upotpunili naše viđenje svijeta, nadogradili taj naš svijet, a time doradili i nas. Sa svakim novim putovanjem rastu naše uspomene i naše iskustvo, a s time se mijenjamo i mi, rastemo i napredujemo sa širenjem svojih vidika – onih geografskih, kao i onih duhovnih.

Nije važno putujete li u Nikaragvu ili u Babinu Gredu, važno je putovanje. Naravno, ima razlike u zemljama i mjestima koje ćete posjetiti, ali utjecaj putovanja trebao bi biti isti ili sličan, bez obzira na to kamo se ide. Maštajte o putovanju u Japan ili u Francusku ili na Tajland, ili na bilo koje mjesto koje vas zanima, ali uživajte i u malim putovanjima i lokalnim putima poput posjeta Zagrebu, Osijeku, Đakovu ili Petnji. Naravno da je bitno kamo ćete doći i što možete vidjeti, ali osim samog cilja važan je i proces dolaska do njega – dakle, putovanje samo. Promjena okoline, promjena svakodnevice, izlazak iz dobro poznate ulice i stare rutine treba svakome. Pokušajte prepoznati vrijedno i lijepo u svakom putovanju i nešto slično mogli biste naći i u sebi.

Mirna Blagović, 3.h

Promijeniti okolinu i promijeniti sebe - putovanjem

Svatko od nas je barem jednom u životu poželio nakratko napustiti svakodnevicu i negdje otpovjetati. U posljednje vrijeme ljudi su sve svjesniji dobrih strana putovanja; turističke ponude su sve raznolikije i nekako pristunije – novine, televizija, Internet, brošure i izlozi – svi vas zovu na put. Do iločkih podruma ili na balijske plaže, nije važno.

No zato je jako važno upoznati druge kulture. Tako postajemo otvoreniji za nove stvari i stječemo nova iskustva. Kad posjetimo neku drugu zemlju, bolje upoznajemo ljude koji tamo žive, učimo o njihovoj povijesti, pronalazimo sličnosti i razlike s našom zemljom. Možemo reći da putovanja obogaćuju naš život proširujući nam znanja i vidike. Putovanja nam otvaraju oči, šire naše horizonte, potiču nas na razmišljanje, pamćenje, uspoređivanje, oduševljavaju nas ili razočaravaju, ali nas nikako ne ostavljaju ravnodušnima. Putovanja nas mijenjaju, oplemenjuju, potiču ili inspiriraju. Zbog putovanja možemo čak promijeniti neke stare navike ili stvoriti nove.

Putovanja nam također daju mogućnost da se isključimo iz našeg svakodnevnog života. Na par tjedana zaboravljamo trenutne probleme, posao, i obveze. S odmora se uvijek vraćamo ispunjeni pozitivnom energijom i novom snagom za izvršavanje uobičajenih obveza. Ukoliko putujemo s obitelji ili prijateljima stvaramo si lijepu spomeni i učvršćujemo odnose.

Putovanje je i velik izazov. Odjednom smo u potpuno nepoznatoj okolini, mobitel nam ne radi uobičajeno, ne možemo pronaći put do hotela, ljudi imaju drugačije običaje, drugačije se sporazumijevaju. Možda voze krivom stranom ceste ili jedu nešto potpuno drukčije od onoga što bismo mi smatrali ukusnim; možda žive u nekoj nama ludoj klimi, u kućama koje se grade i organiziraju drukčije nego kod nas; možda žive potpuno drukčijim tempom nego mi, cijene i uočavaju drukčije stvari. A možda su nam jako slični. Svejedno, ako se uspijemo snaći u takvoj novoj okolini, vraćamo se kući zadovoljni i puni samopouzdanja. I puni dojmova i spomena spremnih za usporedbu s našim prilikama.

Naravno da nam se na putu mogu dogoditi mnoge nezgode. Možemo izgubiti neke bitne stvari, susresti se s neugodnim ljudima, ozlijediti se ili izgubiti u nepoznatoj sredini. Ipak, zanimljivo je da pri povratku prijateljima uvijek govorimo o pozitivnim iskustvima i uvijek ih pamtimi više nego negativna.

Naposljetku, bila ugodna ili ne, putovanja su uvijek osnažujuća i potiču nas na promjenu. Sviđa mi se kako je to rekao jedan njemački pisac:

„Različitost ničega vrednija je od monotonije nečega...“

Tea Botica, psihologinja

Bugarenje o Bugarskoj

Sudjelovanje SŠ "Matija Antun Reljković" u projektu OVIENT u Bugarskoj

Početkom studenog 2011. godine, profesori naše škole otputovali su u Bugarsku na prvi sastanak sudionika projekta OVIENT koji organizira i financira Evropska Unija. Školska psihologinja Tea Botica i profesori Tanja Popović, Tomislav Barišić i Marija Vlasac predstavljali su u Bugarskoj našu školu u projektu europskih zemalja na temu poduzetništva. U sklopu projekta OVIENT, Srednja škola „Matija Antun Reljković“ će surađivati sa školama iz sedam različitih europskih zemalja; s Turskom, Bugarskom, Poljskom, Rumunjskom, Italijom, Španjolskom i Velikom Britanijom. Profesori naše škole koji sudjeluju u projektu su već navedenih troje profesora i školska psihologinja te profesorica Iva Bodrožić-Selak uz učenike raznih razreda spremnih na obveze koje projekt ove veličine donosi.

Program je u Bugarskoj službeno trajao tri dana; počeo je 1.11., a trajao je do 3.11. Vremenu koje su naši profesori proveli na putu treba dodati još dva dana vožnje koliko je okvirno potrebno da se vlakom proputuje ruta od Sofije do Slavonskog Broda; preko Hrvatske, kroz Srbiju i u Bugarsku. Putovanje je prestavljalo pravu avanturu, ali i test izdržljivosti – i za tijelo i za živce. Slavenske željeznice imaju zlokobnu reputaciju, a putovanje od Broda do Beograda to je i potvrdilo. Spomenimo samo prozore u kupeima koji se ne mogu zatvoriti te vrlo glasno i autoritativno osoblje koje provjerava putnike. Na sreću, raspoloženje je u našem timu cijelo vrijeme bilo odlično (što se može zahvaliti i izjavama i komentarima profesora Barišića). Ukratko, svaka je škola poslala svoje predstavnike u Bugarsku, a konačno je odredište bila Vratza, gradić stotinjak kilometara udaljen od Sofije.

Program je u Bugarskoj počeo u utorak, 1. 11., a domaćin je bila škola „Vasil Kunčov“ iz Vratze u kojoj se taj dan slavio školski praznik, Dan narodnih buditelja. U srijedu su gostujući profesori iz sedam europskih zemalja pred vracanskim školom dočekani s velikom pogačom i balkanskim šarenom soli, tradicionalnim slavenskim znakom dobrodošlice i dobrih namjera. Nakon uvodnog dočeka pred školom, slijedili su ravnateljev pozdrav te učenički koncert s narodnim plesom, a zatim je na red došlo razgledanje škole (u kojoj se kraj nastavnog sata ne označava zvonom, nego pjesmom pomalo prigodnog naslova Today I don't feel like working anything). Nakon ugodnog druženja i ukusne bugarske hrane, profesore je čekao prvi službeni sastanak.

Službeni sastanci su se održavali svaki dan i na njima su profesori predstavili svoje škole i državne školske programe. Na sastancima je dogovoren raspored putovanja, odabrani su datumi za posjet sljedećim zemljama domaćinima i pokušao se utvrditi broj učenika i profesora koji će putovati na iduće sastanke. Turska je država koordinatorica ovog projekta i prema direkcijama turskih predstavnika odlučeno je što su učenički zadaci u projektu i o čemu će se raspravljati i što izlagati u pojedinim zemljama domaćinima u 2011. i 2012. godini. U Bugarskoj su dakle dogovoreni ključni detalji idućih sastanaka i na njima su sudjelovali samo profesori. Na idućim će sastancima, u drugim državama domaćinima sudjelovati i učenici zbog kojih se zapravo i pokrenuo cijeli projekt i koji su njegov najvažniji dio. Cilj je projekta upoznavanje učenika s različitim kulturama, učenje stranih jezika i predstavljanje vlastitih ideja i rješenja konkretnog lokalnog problema na široj, europskoj razini.

Osim na sastancima u školi, profesori su se družili i u slobodno vrijeme uz program koji su osmislili domaćini. Gostujuće su profesore domaćini proveli svojim gradom i u lokalnim muzejima predstavili svoje povijesno naslijeđe (među ostalim, tu je i stara tračanska kultura iz vremena ranog srednjeg vijeka). Naši su profesori među postavom vranskog muzeja našli i podatke o Miroslavu Krleži koji je i sam svojedobno gostovao u Vratzi. Organiziran je i posjet lokalnoj spilji Ledenika koja je, zahvaljujući odličnom vodiču, zanimljivim stalaktitskim i stalagmitskim oblicima te pomalo izazovnoj ruti, bila jedno od zanimljivijih mesta koja se posjetilo. U spilji se moglo vidjeti stalaktite zanimljiva oblika od kojih je najupečatljiviji onaj koji podsjeća na ogromni jezik, a koji je poznat pod imenom Punica. Što se izazovne rute tiče, na putu kroz spilju i prema danjem svjetlu moralo se dva puta proći kroz vrlo uzak prolaz nazvan Čistilište – ako ste grešni, nećete moći proći i vaši će vas griesi zablokirati pri provlačenju. Kao što možete pretpostaviti, svi su se naši profesori uspješno provukli. Iako, bilo je gusto.

Profesori su svoje višednevno druženje završili u četvrtak, oproštajnom večerom uz bugarske specijalitete (nakon kojih se cijeli postav ugošćenih profesora mogao slobodno prebaciti na veći konfekcijski broj) i uz bugarsku glazbu. Zanimljivo je da su u Bugarskoj uspješne neke pjesme koje su u Hrvatskoj još uvijek popularne i omiljene, poput Kad zamirišu jorgovani Dine Merlina. Ta činjenica, kao i to što Hrvati i Bugari uspijevaju komunicirati i bez engleskog jezika (i samo uz minimalno korištenje gesta i grimasa) stvorila je kod nekih drugih predstavnika dojam da govorimo gotovo isti jezik. Ipak, s Rumunjima ili Poljacima se, iako su i oni slavenski narodi, nije tako lako – ili je gotovo nemoguće – sporazumjeti bez znanja engleskog jezika. Iako su svi sudionici projekta simpatični i sa svima se bilo lijepo družiti, mi Hrvati nekako smo se najbolje našli s Turcima i Bugarima. Radi li se tu o sličnosti zbog zemljopisnog položaja i kulture, zbog slavenskog porijekla ili stoljetne povezanosti Turaka i Hrvata – teško je reći. Važno je samo to da su zahvaljujući ovom projektu stvorena lijepa poznanstva i kontakti koji će se valjda, zahvaljujući suvremenim komunikacijama, održati na dulje vrijeme.

U petak, 4.11., europska profesorska delegacija razišla se putem svojih zemalja – sve do sljedećeg sastanka koji će se održati u Hrvatskoj, u našem Slavonskom Brodu i našoj srednjoj školi. Sve sudionike projekta u nadolazećim mjesecima očekuju ugodna druženja, razgledanja lokalnih zanimljivosti, upoznavanje stranih zemalja, druženje s ljudima raznih nacionalnosti i sklapanje novih prijateljstava. A očekuju se i degustacije tradicionalne hrane, pokušaji učenja lokalnih plesova i pasionirano skupljanje suvenira i proizvoda. U Bugarskoj smo se bazirali na kupnju proizvoda od ruže (od koje Bugari prave jako puno različitih proizvoda – kreme, šampone, sapune, parfeme pa čak i pekmez) te na proizvode od keramike urešene etno-ornamentima. Osim humanističkih blagodati, rad na projektu donosi i egzaktne zadatke poput skupljanja podataka, rada na predstavljanju lokalnih problema i na njihovu rješavanju, rada na malim projektima, osmišljavanje loga projekta i sl. To su sve zadaci kojima ćemo se morati pozabaviti na idućim sastancima. Projekt u kojem sudjeluje naša škola velika je čast i prilika, ali i odgovornost u koju se moramo aktivno uključiti i pokazati vlastite vrijednosti, kako one šire, hrvatske, tako i lokalne, školske. Priliku za dokazivanje imali smo već u dvanaestom mjesecu.

Tanja Popović, prof.

Via Italia - u zemlji pršuta i parmezana

Treći sastanak sudionika projekta OVIENT održao se u Italiji, u Parmi, od 26. veljače do 3.ožujka 2012. Domaćin sasatanaka bila je škola I.T.C.Giovanni Batista Bodoni. Na sastancima je sudjelovalo šestero naših učenika; Vatroslav Živković, Ivona Jurić, Tomislav Bazina, Rea Maodus, Alma Nuhanović i Sara Deket te četvero profesora; Tea Botica, Iva Bodrožić-Selak, Tanja Popović i Tomislav Barišić.

Prvi dan sastanka predstavljen je tjedni program, ravnateljica škole održala je pozdravni govor, a organiziran je i prigodni koncert i predstavljanje svih zemalja sudionika projekta. Talijanski profesori predstavili su svoju školu i organizirali obilazak, a zatim su organizirane radionice u kojima su učenici dobili priliku bolje se upoznati i kvalitetno provesti zajedničko vrijeme u radnim skupinama. Kroz radionicu su učenici upoznali grad jer je zadatak bio pronaći određene spomenike u gradu i donijeti njihove fotografije kao dokaz uspješne potrage te obaviti intervjuje s određenim vlasnicima suvenirnica i trgovina. Za to su vrijeme profesori imali drukčije obveze; koordinatori projekta, profesori iz Turske, izvjestili su o svemu što se napravilo na prijašnjim sastancima. Također je isplaniran i sljedeći projektni sastanak u Velikoj Britaniji, u Falmouthu.

Drugi dan sastanka prošao je u razvijanju fotografija koje su učenici skupili prethodnog dana, u predstavljanju projektnih planova i upitnika koje su učenici popunili prije odlaska u Italiju. U popodnevni mještina satima bilo organizirano turističko razgledavanje grada.

Treći dan, domaćini su poveli svoje goste u tvornicu najpoznatijeg talijanskog sira, parmezana u Mamianu te u tvornicu pršuta, također poznatog talijanskog brenda. U povratku se posjetilo dvorac Torrechiara iz petnaestog stoljeća. U popodnevnim satima posjetilo se najpoznatije vinograde u Parmi i vidjelo proizvodnju vina, a vinarija Monte Delle Vigne izrazila je želju za suradnjom s našom školom.

Četvrti su dan učenici predstavljali svoje video-uratke. Svaka je od zemalja pokazala dio svoje baštine i kulture. Kroz zajedničko druženje i predstavljanje radova, učenici su razvijali svijest o multikulturalnosti, o prihvaćanju različitosti te o važnosti poznavanja engleskog jezika kao svjetskog jezika sporazumijevanja. Održana je i oproštajna večera na kojoj su sve zemlje predstavile svoje specijalitete, a moramo se pohvaliti da se naš kulin prvi razgrabio.

Zadnji dan sastanka organiziran je put u Milano, stotinjak kilometara udaljen od Parme. Posjetilo se milansku katedralu, jednu od najvećih crkvi na svijetu te dvorac Sforzesco i poznatu fresku Leonarda da Vinci, Posljednja večera. U večernjim satima stigao je i povratak u Parmu, a sljedeći dan i put kući.

Tanja Popović, prof.

Commenius projektanti u zemlji špageta i glamura

Škola ITC Giovanni Battista iz Parme, otvorila je vrata našoj školi na trećem projektnom sastanku pod pokroviteljstvom Europske unije u sklopu projekta Commenius. Naši predstavnici bili su profesori Iva Bodrožić-Selak, Tanja Popović, Tea Botica i Tomislav Barišić te učenici Alma Nuhanović, Sara Deket, Rea Maoduš, Tomislav Bazina, Vatroslav Živković i moja malenkost. Naporno putovanje koje je uvelike skratio smisao za humor naša dva Tomislava, doveo nas je do Italije. Simpatična dobrodošlica, upoznavanje obitelji u kojima su učenici bili smješteni, upoznavanje načina života, izgleda njihovih domova, razgledavanje škole naših domaćina, fotografksa radionica obilježili su prvi dan. Iz dana u dan, sve smo se više upoznavali i prepoznavali u nama nesvakidašnjim stvarima i situacijama. Parma je izuzetno poznata po svojim prehrabbenim proizvodima pa smo posjetili tvornicu parmezana Parmigiano Reggiano, pršuta Prosciutto di Parma te vina Monte Delle Vigne čime se stanovnici tog grada posebno ponose.

Sljedećih dana upoznali smo najistaknutije djelove grada poput Teatro Regio, Ducal Parka, katedrale Square, palaču Pillotta, i mnogobrojnih trgova. Vrijeme smo uglavnom provodili u društvu kolega učenika iz Turske i Španjolske te naravno naših predivnih, gotovo neodoljivih Talijana. Naši domaćini gostoljubivi, dragi i srdačni maksimalno su se trudili da se osjećamo što bolje i ugodnije u njihovom domu. Na zadnju oproštajnoj večeri i mi smo predstavili svoje specijalitete, naravno Slavonci kao Slavonci bila je riječ o kobasici, ajvaru i sličnim stvarima koje su ih doslovno "bacile na koljena". Slijedeće, "posljednje" jutro oprostili smo se od nekih prijatelja iz Poljske, Bugarske i Španjolske nakon pozdrava, suza i raznih obostranih obećanja, dotjerali smo se i krenuli put Milana. Nakon kratkog (a znamo što je za žene kratko) razgledavanja, definitvno smo napustili Italiju i uza pregršt poklona donijeli smo još više predivnih i neizbrisivih sjećanja.

Ivana Jurić, 3.h

Koliko je Velika Britanija?

Osmero putnika u debelim jaknama, u nepropusnim cipelama, u maramama ili šalovima, obružani kišobranima i s kabanicama spremnim u torbama i ruksacima s nevjericom su gledali u ljude (većinom žene i djevojke) oko sebe. Dame u godinama, majke s djecom, moderne cure s i-phoneima u laganim ljetnim haljinama ili u kratkim hlačama prolazile su pored ubundane grupice noseći na nogama samo japanke ili lagane balerinke i izazivajući nevjericu i zaprepaštenje. Zabbezknuti osmerac činili su ravnatelj naše škole, Vlado Prskalo, profesorice Iva Bodrožić-Selak i Tanja Popović, psihologinja Tea Botica, profesor Tomislav Barišić, dva učenika trećih razreda, Mario Basara i Bruno Vuković te autorica ovih redaka. Nalazili smo se u Londonu i nerazmjer u spremnosti na trpljenje hladnoće bilo je samo prvo u nizu iznenađenja koje nam je pripremilo Ujedinjeno Kraljevstvo.

Otputovali smo u Englesku kako bismo se posljednji put u ovoj školskoj godini našli s ostalim članovima projekta OVIENT u koji je naša škola uključena. Svi se članovi projekta, pogotovo profesori, sad već dobro poznaju, imamo već puno sati i dana sastanaka, izlaganja i druženja u nogama, a učenici su dobili priliku steći nove prijatelje i malo vježbati komunikaciju na engleskom jeziku (a i onu rukama i nogama). S bugarskom, poljskom, rumunjskom, talijanskom, španjolskom i engleskom (ali nažalost, ne i turskom) ekipom našli smo se u Falmouthu, malom gradu od oko 25 000 stanovnika, smještenom gotovo na samom jugu Otoka. U tamošnjoj smo školi predstavili tvrtku koju smo u sklopu projekta morali osnovati i osmisiliti te proizvode ili usluge kojima se naša tvrtka bavi. Bruno i Mario su tako predstavljali tvrtku Mighty stevia koja se bavi proizvodnjom – logično – stevije, prirodnog zaslađivača koji je puno slađi, ali i puno zdraviji od šećera. U školi smo se družili i radili od 23.4. do 27.4., uz puno kiše, vjetra, polomljenih kišobrana i tek pokoju zraku sunca, ali i uz veliku srdačnost i susretljivost domaćina.

Falmutska škola oduševljava. Niti jedan zid u školi nije prazan, svuda su radovi učenika, motivacijske poruke, slike pohvaljenih učenika ili omiljenih profesora. Škola je vrlo uredna i velika, a njome marširaju učenici u odorama (godine, tj. razredi se prepoznavaju po različitim bojama kravata koje nose). Naši su se učenici brzo našli s engleskim učenicima, kao i s bugarskim i talijanskim, a možemo se pohvaliti i da prilično dobro plivaju u stranom jeziku. Nadajmo se da će ostati u kontaktu i da njihovo prijateljstvo neće ostati samo na druženju u Falmouthu. Možemo reći samo - blažen bio Facebook...

Osim predstavljanja svega onog što smo napravili kod kuće, osim održivanja administracije i dogovaranja obveza za iduće susrete, naši su nas domaćini zabavili obilascima grada i lokalnih zanimljivosti. Kako se Falmouth nalazi u Cornwallu, brodom smo otišli do kornvolskog glavnog grada Truroa, posjetili smo brewery, pogon za proizvodnju jabukovače ili cidera (ali i drugih pića koja se mogu dobiti od jabuke), vidjeli smo nevjerojatni Project Eden, ogromni kompleks vrtova među kojima se nalaze dva staklenika pod kojima su projektanti uspjeli postići temperature, ugođaj i vegetaciju mediteranske te tropske klime. Naučili smo praviti cornish pasty, neku vrstu mesne pite, probali smo već svepoznati britanski fish and chips (prženu ribu s krumpirićima) i uspješno ga obranili od nasrtljivih i prilično velikih galebova, posjetili smo par pubova i lokalni su nas ljudi pokušali naučiti neke tradicionalne plesove (među ostalim, jedna od melodija koju smo čuli zvuči identično kao Dirljila Crvene jabuke, potpuno identično), poharali smo par trgovina suvenirima – no tu smo se morali žuriti jer je u Falmouthu većina trgovina i radnji otvorena samo do pet poslije podne. I pubovi rade samo do pola dvanaest u noći što je nama, kao narodu u kojem većini ljudi uglavnom nije u redu što noćni klubovi rade samo do četiri ujutro, bilo u najmanju ruku neobično.

Osim razgledanja Falmoutha, uspjeli smo organizirati i uzdužno-poprečno razgledanje Londona. Falmouth i London su poprilično udaljeni, trebao nam je cijeli dan kako bismo stigli od jednog do drugog grada, ali isplati se prejahati pola Velike Britanije kako bi se vidjelo sve ono što London krije u svojim četvrtima. Kao prvo – da biste uistinu vidjeli London, iskusili sve što ima za ponuditi, vidjeli koliko se povijesti, umjetnosti i kulture tu nalazi, neće vam biti dovoljno tjedan dana. Mi smo imali šest puta manje vremena. Zato možemo reći da smo uspjeli okrznuti, naslutiti i opipati prilično puno od londonske ponude, kad već nismo imali vremena da uistinu vidimo i prođemo kroz sve. Cijena tog pohoda su bili samo umor u nogama, umor u mišićima, blaga iscrpljenost, lagani škrgut zuba zbog visokih cijena prijevoza, hrane i općenito svega te psiho-fizička borba s naletima vjetra, kiše i vjetra i kiše (koju smo možda već jednom spomenuli, ali koju nije dovoljno samo jednom spomenuti). Zauzvrat, vidjeli smo Westminstersku opatiju, Big Ben, Parliament square, Trafalgar square, Soho, kinesku četvrt, veliki kotač London Eye, Hide park, Tower of London i kraljevske dragulje koji se u njemu čuvaju, Britanski nacionalni muzej, Nacionalnu galeriju, Buckinghamsku palaču, muzej Sherlocka Holmesa (tj. suvenirnicu muzeja – bilo je petnaest do pet kad smo stigli do muzeja, a sjetite se da se gotovo sve u Engleskoj zatvara u tih nesretnih pet popodnevnih sati). Provezli smo se Temzom i na obalama vidjeli Shakespeareovo kazalište Globe, jedan od najstarijih pubova u Londonu, The anchore iz šesnaestog stoljeća te The Shred, najvišu zgradu u Europi koja izgleda poput krhotine, kako joj i ime kaže. Igrom sudbine, vidjeli smo i sva četiri londonska aerodroma. Ne treba zaboraviti na novo haranje londonskim suvenircicama, pokoji posjet pubu i brojne vožnje još jednom londonskom znamenitošću – The Tubeom. Ili podzemnom željeznicom.

U cijelom Londonu, ali i u Falmouthu i općenito dijelovima zemlje koje smo vidjeli, oduševljava urednost i organiziranost građana. U podzemnoj nema kanti za smeće (zbog straha od terorista), ali isto tako – nema ni smeća. Nismo vidjeli nikakve grafite, pokidane klupe ili iskrivljene prometne znakove. Fasade su čiste i lijepе, kao nove – jedan od razloga mogao bi biti i i taj što se kuće prave od kamena ili cigle koja se pere kada pada kiša. Kiša je također ključ uređenosti i ljepote njihovih parkova; travnjaci su meki poput sagova. Ljudi su vrlo srdačni, ni najmanje zatvoreni ili hladni što bi se možda očekivalo od sjevernjaka. Enigma i dalje ostaju samo one silne japanke i lagana odjeća koju poneki Britanci nose, općenito sva ta neosjetljivost na hladnoću i vjetar koji maltretira druge, toplokrvnije ljudi. Naš ubundani osmerac nije se mogao načuditi ljudima, nadiviti zemlji, izdovoljiti Londona niti je moguće potpuno prenijeti i opisati sve što smo vidjeli. Uspjeli smo zato odraditi sve obveze vezane za projekt i dogоворити novi sastanak iduće školske godine u Poljskoj. Uspjeli smo i proći kontrolu na aerodromu i poletjeti unatoč teškim torbama punima suvenira. A sad smo pokušali prenijeti našim čitateljima bar dio onoga što smo vidjeli i napravili u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Marija Vlasac, prof.

ŠKOLSKA NATJECANJA

Geodezija

Za natjecanje iz geodezije prijavilo se 15 učenika iz dva razreda (4j i 4 k razred u zvanju geodetski tehničar). Školsko je natjecanje (ujedno i međuzupanijsko) održano u prostorijama naše škole u vrijeme određeno prema uvjetima Vetus-a preko koordinatora škole. Zadaci su otvoreni u prisustvu komisije koju su sačinjavali nastavnik mentor i dva profesora razrednih vijeća. Pristupilo se rješavanju teoretskih pitanja iz predmeta geodezija i zadatka obostrano priključenog poligonskog vlaka iz predmeta geodetsko računanje, u vremenu od tri sata kako je i pisalo u uputstvima. Ispravljanjem i bodovanjem dobivenih rezultata dobila se i konačna lista koju smo preko koordinatora odmah proslijedili u Vetus. Automatskom prijavom slaganjem konačne liste međuzupanijskih sudionika natjecanja prvi na listi **Safundić Matej** (4k) kandidirao se na listu za državno natjecanje. Treba napomenuti da su sljedeći učenici bili: Bazina Tomislav (4k), Mikolčević Ante (4k) i Marić Matea (4k). Rezultati koje su učenici postigli potvrda su da na najbolji način uče i primjenjuju svoja znanja u praktičnim zadacima, na čemu im iskreno čestitamo.

Geografija

Školsko natjecanje iz geografije održano je 8. veljače 2012. godine u 13, 00 sati.

Na natjecanju su sudjelovali učenici prvih razreda: Antonio Vincek, David Caban, Filip Popović, Dominik Andrijanić, Matej Erjavac i Ivan Zmaić. Voditelj-mentor bila je profesorica Ivana Engler Tomljenović.

Prvo mjesto na školskom natjecanju osvojio je **Antonio Vincek**, učenik 1.a razreda, smjer poljoprivredni tehničar opći.

Kemija

Županijsko natjecanje iz kemije održano je u našoj školi, 15.3. 2012. Natjecali su se učenici osnovnih škola (sedmi i osmi razredi) te učenici srednjih škola. Svi razredi srednjih škola bili su zastupljeni sa deset natjecatelja, a našu su školu predstavljali učenici drugih razreda. Za vrijeme pisanja testa za mentore natjecatelja je održano predavanje i okrugli stol na temu samovrednovanje. Predavanje je održao naš profesor, Vehid Ibraković.

Najbolji rezultat među našim učenicima postigla je **Tena Posavec** osvojivši treće mjesto u županiji.

Nogomet

20.3.2012. u Vinkovcima je održan poluzavršni turnir državnog srednjoškolskog prvenstva u nogometu. Naši su učenici osvojili odlično treće mjesto, svladavši ekipu S.Š.C.-a Donji Miholjac. Učenike je vodio prof. Gabrijel Crnković, a školu su predstavljali:

Andrijanić (4c), Čutuković (4a), Terzić (4c), Mioč (4i), Dragovan (4a), Toni Vrdoljak (4k), Jularić (3a), Magdić (3c), Jurčević (3e) i Vukoje (3e).

Poljoprivreda

Školsko-županijsko natjecanje u strukovnim disciplinama iz obrazovnog podsektora poljoprivrede, sa disciplinama agro, hortus i flora održano je 26. siječnja 2012. Državno natjecanje učenika i učenica srednjih škola Republike Hrvatske održat će se u Poljoprivrednoj školi Zagreb, 19. i 20. travnja 2012.

Na državno natjecanje iz naše škole plasirali su se:

1. AGRO

Učenica: **Anamarija Jurilj**, 4a

Mentorica: Božica Pandurić, dipl.ing.agr.

2. HORTUS

Učenica: **Sandra Gašparović**, 4b

Mentor: Vehid Ibraković, dipl.ing.agr.

3. FLORA

Učenik: **Krunoslav Anušić**, 3d

Mentorica: Silvija Raguž, dipl.ing.agr.

Povijest

Drugu godinu za redom učenici ove škole sudjelovali su na župnijskom natjecanju iz povijesti u kategoriji istraživačkih radova. Nakon što su dobili pozivnicu, branili su rad. Natjecanje je bilo održano u Osnovnoj školi „Dragutin Tadijanović“. Učenik 3.g. razreda,, **Ivan Krajnović** je izlagao rad u trajanju pod imenom „Seljačka radna zadruga Budućnost“, a izlaganje je trajalo 15 minuta. Tako je osvojeno 2 mjesto.

Rad je imao naziv „Seljačka radna zadruga Budućnost“. On je posljedica prikupljanja dokumenata u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu, Hrvatskom institutu za povijest, Podružnica za Slavoniju, Srijem i Baranju. Fotografije su prikupljene od učenika osnovne škole u Sibinju. Posjećen je i katastarski ured u Slavonskom Brodu te samo naselje Sibinj čime se vidjelo današnje stanje tadašnjih građevina koje su bile dio SRZB.

Kao pozitivnu promjenu, osim kontinuiteta naše škole (koja je strukovna, a time i ograničena) na tom natjecanju, predstavlja i pojava učenika Industrijsko-obrtničke škole na tom natjecanju, ali u drugoj kategoriji ZOT (zadaci objektivnog tipa), popularno zvanoj faktografiji. To potvrđuje osvježenje u donedavnoj žabokrečini, a time i hegemoniji elite, koja je vladala u dotadašnjim natjecanjima za srednje škole. Za nadati je se da će se osvježenje održati i razviti u razmjeran faktor sadržajnosti i esencijalne strukture tog natjecanja.

Šumarstvo

22. i 23. ožujka održala su se natjecanja u piljenju na području šumarske institucije za obrazovanje, Forstbildungsstätte Ossiach, koja se nalazi na samom jezeru Ossiach. Devedeset i šest mladih šumara s područja Austrije, Italije, Slovenije te Hrvatske natjecalo se u vještinama obrade drveta i snalaženja s alatom.

Učenici 4. G razreda, šumarski tehničari, **Marko Davidović, Krešimir Čakalić, Dražen Matešić i Matej Štivić** okušali su se u preciznom piljenju i zasjeku prvi dan natjecanja, a drugi dan na red je došlo natjecanje u mijenjanju lanca i kombiniranom piljenju.

Veterina

Školsko natjecanje iz veterine održano je 25.1.2012. U natjecanju su sudjelovale tri učenice: Elizabeta Polić, Sara Klobučar i Jelena Abramović. Najviše je bodova osvojila **Jelena Abramović** i time ostvarila pravo na sudjelovanje u natjecanju iz mikrobiologije koje će se održati 26. i 27.4.2012. u Vinkovcima u Zdravstvenoj i veterinarskoj školi.

U pripremi za natjecanje sudjelovali su profesori veterinarske struke: S.Kičec, Radić i A.Stojanović. Nasavnik mentor je profesor Andrija Stojanović.

Sedma Alpe - Adria šumarska olimpijada

Domaćin sedme šumarske olimpijade na prostoru Alpe-Jadran bila je Austrija. 22. i 23. ožujka održala su se natjecanja u piljenju na području šumarske institucije za obrazovanje, Forstbildungsstätte Ossiach, koja se nalazi na samom jezeru Ossiach, u pokrajini Feldkirchen, u koruskoj Austriji. Predivna priroda, bogate šume i čarobno jezero dali su dodatnu čar natjecanju i podigli raspoloženje spremnim kandidatima. Devedeset i šest mlađih šumara s područja Austrije, Italije, Slovenije te Hrvatske pokazalo je svoje sposobnosti u piljenju stabala. Naše su učenike na natjecanje dopratili naš ravnatelj, Vlado Prskalo, profesorica Darija Pinjuh-Budislavljević, zatim vanjski suradnik Drago Dobenko koji je pomogao učenicima u vježbama i brojnim iskusnim i stručnim savjetima te moja malenkost u funkciji prevoditelja.

Niti jedna disciplina nije omela naše dečke da dokažu svoj trud i upornost koji su tijekom godine hrabro oštirili. Učenici 4.g razreda, šumarski tehničari, Marko Davidović, Krešimir Čakalić, Dražen Matešić i Matej Štivić okušali su se u preciznom piljenju i zasječku prvi dan natjecanja. Drugi dan koji je ujedno bio i finalni, odmjerili su snage u mijenjanju lanca i kombiniranom piljenju. Srebrna medalja u mijenjanju lanca nam je izmakla za dvadeset bodova, sjajno postignutim rezultatom i vremenom Marka Davidovića, koji je ujedno i postavio osobni rekord od 12.06 sekundi. Zadnja, finalna disciplina natjecanja bio je tzv. jež no to nismo uspjeli odraditi jer je ona predviđena za top dvanaest finalista. Jež disciplina je natjecanje u piljenju grana, tog je naziva jer trupac s grančicama izgledom podsjeća na ježa. Nadajmo se ježu na godinu.

Naši su učenici na natjecanju uvidjeli svoje prednosti, upornost i marljivost, ali i na primjeru drugih škola shvatili kako se mora raditi da bi se ostvario neki rezultat. Kako je Austrija zemљa bogata šumom, svi su usmjereni na njenu važnost, veličinu i obradu te šumarske škole pridaju mnogo važnosti tome, a učenici imaju savršene uvjete za usavršavanje svojih vještina jer na trupcima mogu vrlo često vježbati. Što se aktivnosti na natjecanju tiče – možemo samo reći da se pililo svaki dan, od jutra do večeri.

Samu ceremoniju zatvaranja i dodjele nagrada krasio je čin dobivanja pokala za fair-play, što je bila izuzetna čast dobiti među toliko timova i sudionika. Nadalje, kući smo se vratili sa zastavom koja će krasiti školsko dvorište na godinu u proljeće.

Lidija Jelinić, prof.

Stručna ekskurzija trećih razreda

Treći razredi poljoprivredne škole, tehničari nutricionisti i agroturistički tehničari krenuli su na ekskurziju u Zagreb i Pulu. Krenuli smo rano ujutro i polako putovali do Zagreba te stigli do Kraša. Kraš nam je bio prva stručna postaja koju smo trebali obići. Uputili smo se u zgradu i poslušali uvodne riječi direktorice. Nakon toga je uslijedila prezentacija, saznali smo sve o vremenu od postanka Kraša do danas. Prezentaciju je bilo zanimljivo slušati jer smo prošli kroz cijelu povijest tvornice i vidjeli proizvode koje nikada nismo probali ili smo ih kušali dok smo bili mali, ali se toga ne sjećamo. Zatim nam je direktorica pričala o novom proizvodu koji je bio u procesu proizvodnje i zbog toga nismo mogli ići u proces tehnologije i vidjeti proizvodnju čokolade.

Nakon prezentacije i govora direktorice i ostalih zaposlenika, uputili smo se u proces tehnologije keksa, a druga grupa je otišla u proces proizvodnje bombona. Proces tehnologije keksa je bio vrlo zanimljiv i poučan za nas tehničare nutricioniste. Prošli smo sve, od početka - kako se pravi smjesa tijesta pa nakon toga kako to tijesto odlazi u stroj gdje se preša i obrađuje. Zatim tijesto odlazi na oblikovanje i kalupiranje, a nakon toga na pečenje i kao slatko na kraju, dolazi preljev od čokolade. Ali to nije kraj, mora se proizvod fino upakirati kako bi bio privlačan kupcima, a kako bismo to vidjeli, otišli smo kod jednih pristojnih gospođa i one su nam objašnjavale kako se to radi, čak su nam nudile da si ponesemo kekse dok hodamo pogonom jer ih van ne smijemo iznositi. Kada smo to sve vidjeli još nam je gospodin tehnolog pričao o proizvodnji keksa i uz to smo se častili napolitankama i domaćicom od bijele čokolade i cimeta - odlična je.

Nakon toga otišli smo van i kupili svojim najmilijima po jednu bombonijeru ili čokoladu. Svi uzbudjeni od keksa i bombona, uputili smo se prema "Arena centru". Naravno, tome su se najviše veselile djevojke jer svi znamo koliko djevojke vole šoping, krpice i kavu i, naravno, da ne zaboravim, tračanje. Svega je tu bilo, djevojke su se vratile jako zadovoljne i ruke su im bile pune vrećica sa krpicama i štiklama. Kada smo obavili šoping, krenuli smo prema Puli.

U Puli je bilo malo problema, mislim da nismo uspjeli naći put do našega hostela, ali na kraju je sve dobro završilo. Stigli smo u hostel i smjestili se u sobe, i normalno, uslijedio je tulum do jutarnjih sati - to je bilo najbolje od svega. Pošto smo bili na moru, imali smo pristup kupanju, neki hrabri učenici su se odvažili i krenuli na noćno kupanje, nema ništa bolje od toga, zar ne? Nakon toga je počeo još veći tulum (uz sokove naravno!). I tako se tu častilo, plesalo, pjevalo i što sve nije radilo. Ali većina nas je ujutro uspjela sići na doručak, koji je bio sasvim uredu. Potom smo se spakirali i krenuli prema obiteljskom gospodarstvu "Agroprodukt" u Vodnjanu.

Kada smo stigli ondje, išli smo gledati kako se proizvodi maslinovo ulje. Zatim smo se uputili na imanje kod gospodina koji nas je ugostio. Ondje smo gledali kako se šišaju ovce, i ono što je nama bitnije, proces tehnologije sira. Gospodin nam je sve fino objasnio i pokazao svu aparaturu i uređaje koji su potrebni za proizvodnju kvalitetnog sira. Kako smo se svi umorili od puta i tolikog razgledavanja, gospodin nas je ugostio i poslužio nam je fini ručak. Desert je bio puno bolji od glavnog jela! Imali smo još malo vremena i tako smo se opuštali na terasi s koje smo imali prelijep pogled. Kada smo se odmorili, krenuli smo prema "Tower centru", u busu su već počele priče što se sve mora kupiti i gdje i kako, a pogađate, to su opet kombinirale i osmišljavale naše divne djevojke. Nakon prenapornog šopинга, krenuli smo kući. Naravno u busu je bilo vrlo zanimljivo i veselo. Netko je spavao malo, netko je bio preglasan, a netko nije mogao ni oka zatvoriti. Kada smo stali na jednom odmaralištu dogodila nam se mala nezgoda - autobus nam se pokvario. Svi smo morali pokazati svoje mišiće i gurati autobus, ali kako smo mi jako snažni, tako smo uspjeli pokrenuti autobus. I tako smo još malo putovali, veselili se, pjevali, zezali, kartali i još je toga bilo. I došlo je vrijeme da se oprostimo od svega - od Zagreba, Pule, Rijeke. Svi smo doma ponijeli prelijepa iskustva, bogatiji smo za više znanja. Možda nam se sve to jednog dana vrati i postanemo inženjeri tehnologije u Krašu!

Nikola Stipešević, 3h

Šumarska terenska nastava u Rovinju

U cilju potvrde teoretskih saznanja u praksi išli smo na terensku ekskurziju koja je organizirana za četvrte razrede šumarskih tehničara od 7. do 8. listopada 2011. i to iz stručnih predmeta Šumarstvo na kršu, Uzgajanje šuma i Uređivanje šuma. Organizacijsko i odlično vodstvo profesora šumarskih stručnih predmeta činili su Štefica Čanić, dipl. ing. šumarstva i Jozo Vragolović, dip. ing. šumarstva. Zbog malog broja učenika u razredu organizirali smo terensku nastavu s učenicima Drvodjelske i šumarske škole iz Karlovca.

Teme zbog kojih smo isli na teren su:

- stajanje i gospodarenje šumama i degradiranim oblicima submediterana i eumediterana
- mogućnosti degradacije i deflacjije tla u specifičnim oblicima vegetacije krša kroz longoze, bujične tokove i opožarene površine, kao metode njihove sanacije
- sastojina močvarnog taksodija ukazati na značaj proizvodnje visokokvalitetnog sjemena, gospodarenje i obnove raznодobnih šuma
- šume posebne namjene na kršu
- obnova i gospodarenje gorskim ekonomskim šumama

Posjetili smo: Upravu šuma, Podružnica Senj - Šumarija Senj

Upravu šuma Buzet- Šumariju Labin

Šumariju Rovinj

Šumariju Poreč

Šumariju Buzet

Upravu šuma Podružnica Delnice - Šumarija Gerovo

Također smo posjetili Vratnik, Senjska dragu, Pulu, Rovinj, Limski kanal, Poreč, Livade i Lividragu.

Po šumama Hrvatske - stručna ekskurzija za šumarske tehničare

Stručna ekskurzija za šumarske tehničare trećeg (3.e) razreda održana je 14. i 15. listopada 2011. godine uz stručno i organizacijsko vodstvo predavača šumarskih stručnih predmeta, prof. Štefice Čanić, dipl. ing. šumarstva uz suradnju djelatnika Uprave šuma – Podružnice Senj, Šumarije Krasno i Uprave šuma – Podružnice Gospić, Šumarije Otočac.

Ekskurzija je započela u Slavonskom Brodu u 03:30 sati, a obuhvatila je pravac Karlovac, Delnice, Opatija, Rijeka, Novi Vinodolski, Senj, Sv. Juraj, Zavižan, Krasno, Štirovača, Kuterevo, Otočac i povratak u Slavonski Brod.

Stručni predmeti i obrađene teme su:

PARKOVNA KULTURA – Mogućnosti i značaj ukrasnog drveća, grmlja i cvijeća kao i građevinskih elemenata pri oblikovanju različitih kategorija zelenih površina Opatije, Rijeke, Novog Vinodolskog, i Velebitskog botaničkog vrta;

DENDROLOGIJA – Skupljanje i determiniranje herbarskog materijala na području gorskih, submediteranskih i euromediteranskih šuma;

UZGAJANJE ŠUMA – Značaj i uloga prašume te postupke uspješnog obnavljanja i gospodarenja gorskim šumama;

ŠUMARSTVO NA KRŠU – Specifične stanišne prilike (mirfološke, hidrološke, klimatske i pedološke), meliorativne vrste te važnosti meliorativnih zahvata za cijeli ekosustav na kršu;

FITOCENOLOGIJA – Upoznati fitocene gorskih šuma.

Učenici su upoznali povijesni razvoj šumarstva Republike Hrvatske u Šumarskom muzeju Krasno i najstariju šumariju u RH koja je osnovana 1765. godine.

U sklopu ekskurzije učenici su posjetili Svetište Majke Božje od Krasnog iz 17. stoljeća, utočište za medvjede u Kuterevu, meteorološku postaju na najvećoj nadmorskoj visini u RH – Zavižan te planinarili na vrh Vučjak sa kojeg se pruža prekrasan pogled na Jadransko more i otoke Pag, Rab, Goli, Prvić, Krk i Apeninski poluotok, te ličko zaleđe sa kontinentalne strane.

Mr. sc. Štefica Čanić

O suzbijanju štetnih glodavaca

Glodavci su vrlo rasprostranjena vrsta. Ima ih oko 2 800 različitih vrsta. Najpoznatiji glodavci u našim krajevima su: poljska voluharica, vodena voluharica, prugasti miš, žutogrli miš, hrčak i vjeverica. Navedeni glodavci uzrokuju velike štete na poljoprivrednim kulturama jer se hrane svim biljnim dijelovima biljke, od korijena do ploda. Osim poljskih, postoje i skladišni glodavci. Poljski glodavci uglavnom žive na neobrađenim površinama, tzv., „rezervatima“, utrinama, međama, nasipima, lucerištima,... Odatle prelaze na zasijane poljoprivredne površine gdje se hrane. Gnjezde se na 5-10cm pod zemljom. Vrlo brzo se razmnožavaju (3-5 puta godišnje, po 4-9 mladih). Kažemo da dolazi do prenamnožavanja, pa ih se mora suzbijati i uništavati. To se vrši mehaničkim, fizičkim i kemijskim metodama. Sredstva za suzbijanje koja se smiju primjeniti na poljoprivrednim površinama su: rodenticidi na osnovi klorfacinona, brodifakum i bromaciolon. Sredstva se stavljuju u aktivne rupe „mišjih hodnika“ u njivama, u cijevi ili šuplje opeke u voćnjacima. Na većim površinama pri najezdi glodavaca vrši se zaprašivanje pomoću sijačice u dvije trake. Važno je da je za uspješno suzbijanje poljskih glodavaca potrebno istodobno tretiranje na većim površinama. Za još uspješnije suzbijanje potrebni su: agrotehnički zahvati (u uzgoju poljoprivrednih kultura u širem plodoredu), pregled poljoprivrednih površina i određivanje prisutnosti populacije glodavaca, suradnja svih vlasnika poljoprivrednih obradivih i neobradivih površina, vodoprivrednih tvrtki te stručnjaka za suzbijanje glodavaca. Suzbijanje glodavaca je zakonska obaveza vlasnika zemljišta.

Naoružani teoretskim znanjem o štetnim glodavcima koji uništavaju poljoprivredne kulture, te o sredstvima i načinima primjene, koje smo dobili od profesora Tomislava Ferića, uputio se dio mog 1.B razreda u Slobodnicu, na školsku njivu da obavimo radove potrebne za suzbijanje poljskih miševa. Bila je to njiva površine 33 hektra zasijana pšenicom. Rasporedili smo se u redove. Još jednom nam je objašnjeno kako izgledaju aktivni otvori „mišjih hodnika“ dobili smo pribor i sredstvo faciron te pristupili stavljanju sredstva u otvore. Koristili smo zaštitno odijelo i rukavice. Svaki otvor smo lagano zatvorili nagrtanjem tla nogom da druge životinje ne dođu s opasnim sredstvom u dodir. Trudili smo se napraviti posao kvalitetno i obraditi što veću površinu. Uz priču i smijeh posao nije bio težak. Vrijeme nam je brzo prošlo i bili smo ponosni da smo obavili jedan koristan posao. Pohvala profesora Ferića za naš rad nije izostala.

Maturalna večer

Svatko od nas sjeća se trenutka kada je po prvi put stupio u ovu školu, trudio se zapamtiti gdje je koji razred, što je na kojem katu, koji mu profesor što predaje. Činilo se da će cijela ta strka trajati vječno, da sve jedinice nikada neće biti ispravljene, da svi izostanci nikada neće biti opravdani. Ipak, svi smo uspješno stigli do kraja svoga puta.

Noć sa 30. na 31. ožujka bila je rezervirana samo za nas. Maturanti školske godine 2011./2012. Srednje škole Matija Antun Reljković proslavili su svoju maturalnu večer. Zahvaljujući njima Matičević centar sjajno je nekim izuzetnim sjajem.

Nakon što je završio svečani defile, maturalntima su se obratili njihova voditeljica, jedna od maturalntica te ravnatelj gosp. Vlado Prskalo koji su im poželjeli puno sreće i uspjeha u budućnosti.

Uslijedila su brojna iznenađenja. Predstavnici svakog razreda ovogodišnjih maturalata izlazili su pred cijelu salu i čitali svoje govore. Na kraju predstavljanja maturalata naše škole, jedan od četvrtih razreda, geodeti četvrtoj ka, predili su iznenađenje prijatelju u ime njegovog rođendana.

Zabava se nastavila do dugo u noć, a važno je napomenuti i kako sve to ne bi bilo moguće bez Tamburaškog sastava Evergreen koji je napravio pravu atmosferu u sali svojom svirkom. Cure su dugo razmišljale kakve će haljine imati, kakvu će frizuru napraviti, a dečki su razmišljali o odjelima i košuljama. No kad je došao taj dugo očekivani dan svi su zablistali. Svaki razred je bio posebno lijep. Cijelu noć smo plesali, pjevali, zabavljali se i naravno svi smo bili zajedno. Mislim da će ova maturalna večer ostati svima duboko i dugo u sjećanju, jer je to nešto prelijepo.

Stranac pod mojim krovom

OVIENT u Slavonskom Brodu

Uzbuđenje raste, bliži se dolazak naših gostiju, učenika sa svih strana Europe. Učenici su iz Poljske, Rumunjske, Bugarske, Turske, Italije, Engleske i Španjolske, a svi sudjeluju u projektu OVIENT koji obuhvaća razmjenu učenika. Svi ih nestrpljivo čekamo, dolaze, i evo ih, učenici su tu. Svatko nestrpljivo traži svoga gosta, tj. svoju razmjenu i s njima odlazimo svojim domovima...

Nedjelja je, moja gošća iz Rumunjske je kod mene. Taj dan je bio pomalo neobičan, razgovarale smo svakako i o svemu, iako pomalo teško u početku, ubrzo smo ostvarile dobru komunikaciju i našle svoj jezik. Upoznavanje je bilo ugodno, a pošto je moja učenica bila jako umorna krenuli smo na spavanje. U ponedjeljak, u jutarnjim satima uputili smo se u školu. Ondje smo razgovarali o ekonomskim problemima svake države, prezentirali smo svoje škole te je nakon toga došlo biranje najboljeg loga za ovaj projekt. Navečer, u opuštenoj atmosferi, prošetali smo korzom, razgovarli i odradili sve što ide uz to. U utorak smo se uputili u Zagreb. Tamo smo išli u razgledavanje Zagrebačke katedrale te kupnju suvenira, razgledavanje našeg glavnog grada, u šetnju Markovim trgom i naravno – u šoping. Zatim je uslijedio odlazak kućama.

Srijeda je bila dan obilaska našega grada. Prvo smo imali sastanak u školi, a nakon toga smo se uputili u brodsку tvrđavu. Ondje smo imali program pod nazivom Living history, tj. Živa povijest koji je bio jako zanimljiv i poučan. U tvrđavi su nas naime dočekali glumci odjeveni u odore koji su nam predstavili razne povijesne ličnosti na koje se moglo naići u tvrđavi. Išli smo u obilazak cijele tvrđave te u razgledavanje kovačnice, podruma i dr. Nakon toga smo krenuli u posjet našem franjevačkom samostanu gdje smo mogli vidjeti stare knjige i inkunabule te razgledati cijeli samostan koji je iznimno lijep. Poslije toga je uslijedio najbolji dio za nas učenike, karaoke nastupi u caffe baru Mojster. Naravno, očekivano smo pobjedili mi, predstavnici Hrvatske, ali pošto su Rumunji bili podjednako dobri, svoj pehar smo predali njima. U kasnim satima smo se uputili svojim kućama.

U četvrtak je na redu bio put u Ilok i Vukovar. Posjetili smo vukovarsku bolnicu u kojoj smo gledali kako tužan i potresan film o dñima vukovatske okupacije koji nas je sve duboko ganuo. Uslijedio je posjet spomen-domu koji je također jako lijepo uređen i svime što je u njemu potakne čovjeka na razmišljanje. Nakon toga smo posjetili Ovčaru, a onda je došao red na Ilok te smo posjetili iločke podrume i razgledavali vina, a naravno, i degustirali malo.

Petak je bio tužan dan, stigao je rastanak od naših gostiju, tj. sada već prijatelja. Svima nam je teško, naviknuli smo na njih. Odlaze, pratimo ih tužnim pogledima, svima su nam oči bile pune suza. Da, bilo je lijepo...

Nakon svega, ovo iskustvo će mi ostati u prelijepom sjećanju, bilo je lijepo upoznati sve te ljudi. Čovjek nije ni svjestan kako je samo lagano uspostaviti komunikaciju iako možda ne znamo jezik, ali taj ljudski osjećaj, baš on je zaslžan da upoznamo nove ljudi, nove prijatelje. Veselim se odlasku u Rumunjsku i dragi mi je što sam sudjelovala u ovom projektu, to je bilo jedno novo iskustvo koje ću pamtitи cijeli život. Toliko novih ljudi, toliko novih priča, sve je to obilježilo ovu razmjenu i vjerujem da će svi ti ljudi koji su pet dana bili kod nas zauvijek obilježiti naš život sa prelijepim uspomenama.

Ivana Marić, 3.h

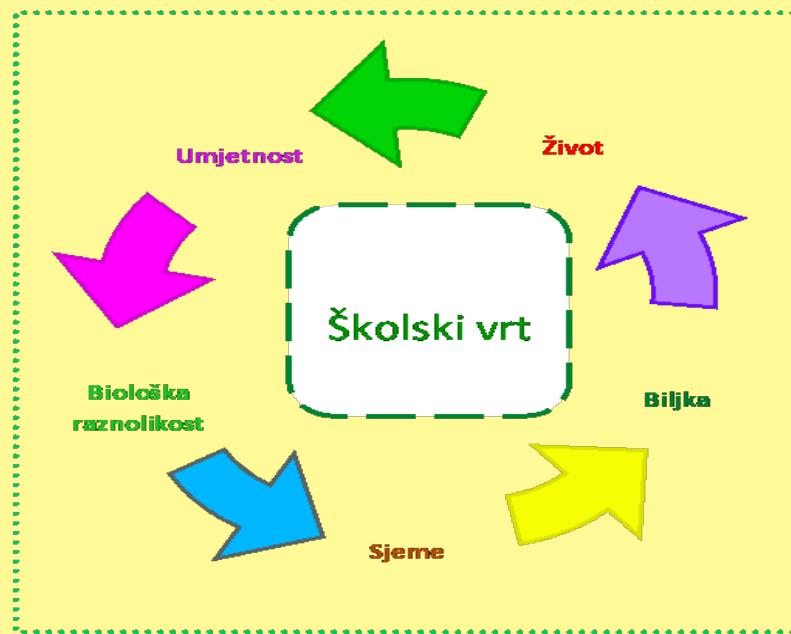

ILI - ILI intervju s ravnateljem

Kako bismo bili što zanimljiviji (ili to bar pokušali biti) te privukli što više čitatelja, našem smo ravnatelju postavili nekoliko kratkih i brzih pitanja koja smo manje temeljili na poslu i školi, a više na svakodnevnom životu i malim stvarima koje čine život ljestvom. Evo što je ravnatelj odabralo u brzopoteznom razgovoru:

1. Tambura ili Harmonika (ovaj izbor više je nametnut ratom, iako je i harmonika dio hrvatske tradicije. Trebamo se više oslanjati na selo, na ruralno; takva nam je i škola, sa osloncem na zemlju, na ruralno i tradicionalno)
2. Osmjeh ili Zagrljaj (zagrljaj je bliži, veća je bliskost preko zagrljaja, a ne osmijeha)
3. Zima ili Ljeto (ovo ne treba ni objašnjavati, ljeto je toplo...)
4. Mate Bulić ili Kićo Slabinac (pratim Kiću još od djetinjstva, bolji je pjevač od Bulića. A tu je i ona njegova pjesma o crnoj ženi...)
5. Mercedes ili Audi (kad bih imao novca, bio bi to Audi...)
6. Crno ili Bijelo (bjelina je svjetlost, pozitivnost)
7. Janjetina ili Prasetina (janjetina ima bolji okus, bez puno priče)
8. Bećarac ili Ganga (ista priča kao sa tamburom, iako sam Hercegovac, ganga nema utjecaj na mene kao bećarci, kao ovi naši ljudi)
9. Rakija ili Vino (in vino veritas)
10. Dan ili Noć (kao student sam učio noću, tada imam mir i koncentraciju, tad sam učinkovitiji)
11. Selo ili Grad (selo ima širinu, prostor, zelenilo, nije nervozno ni užurbano. Selo je bliže prirodi, ono je mir, suprotnost gradu i frustracija)
12. Knjižnica ili Kafić (volim razgovarati na mjestu na kojem mogu i čuti sugovornika – u kafiću to nije uvijek moguće)
13. Tesla ili Einstein (Einstein mi je uzor. Studirao sam fiziku, volim znanost. Znanstvenici imaju viziju, spoznajama pokušavaju predvidjeti budućnost, približiti nam je)
14. Kava ili Čaj (čaj je mja navika, baš nikad ne pijem kavu)
15. Zagreb ili Split (to je grad u kojem sam studirao, volim ga jer je kulturni centar jer se tu nalazi intelektualna elita, jer ima zamaha, jer se u njemu nešto stalno događa, miče i mijenja)
16. Nogomet ili Košarka (bavio sam se košarkom i borilačkim sportovima, ali u nogometu se nisam našao. Za košarku je potrebna samo motorika ruku, dok sam za nogomet nespretan)
17. Crnka ili Plavuša (nemam ništa ni protiv jednih ni drugih)
18. Orbit ili Airwaves (ove su žešće, ukusnije)
19. Ravnica ili Kamen (volim ravnicu, kamen je težak, a ravnica opuštajuća, pregledna, meka)
20. Pršut ili Kulen (kulen je dio naše tradicije, znak kvalitete, ukusniji od pršuta)
21. Slavonija ili Hercegovina (birao bih oboje, ali Slavonija je ipak na prvom mjestu, odrastao sam u njoj, ona je prva...)

Budimo kreativni, bit ćemo zdraviji

Kreativnost se može odrediti kao sposobnost postizanja novih rješenja problema. Kreativna terapija koja se naziva i art terapijom, bavi se područjem mentalnog zdravlja. Ona je osnova zdravlja, njome se poboljšava i pojačava, mentalna i emocionalna slika pojedinca.

Kreativna terapija je koncipirana na vjerovanju da je kreativni proces uključen u stvaranje umjetnosti ljekovit i da poboljšava kvalitetu života. Kroz kreativnost, razgovor o umjetnosti i kroz proces stvaranja, osoba može povećati svijest o samoj sebi, uhvatiti se u koštaca sa simptomima stresa i tramatskim doživljajima, povećati spoznajne sposobnosti, razviti društvene odnose, ovladati svojim ponašanjem i uživati u pozitivnim učincima umjetničke kreativnosti.

Takva terapija se koristi kod djece, adolescenata, odraslih, starijih, u grupama i u obiteljima. Procjenjuje se i treći sljedeće: anksioznost, depresija i ostali mentalni ili emocionalni problemi ili poremećaji; zloupraba droga ili ostale ovisnosti; obiteljski problemi u vezama; zlostavljanje ili nasilje u obitelji; socijalne i emotivne poteškoće povezane sa invalidnošću il bolešću; psihički poremećaj i posttraumatski stresni poremećaj (PTSP); trauma ili gubitak; fizički kognitivni ili neurološki problemi i psihosocijalne poteškoće. U svijetu se kreativna terapija uobičajeno koristi u bolnicama, klinikama, udrugama, wellness centrima, edukacijskim institucijama i velikim i malim tvrtkama.

Biti osobom koja kreativno rješava probleme jedna je od vitalnih stvari koje su potrebne za život sa poteškoćama bilo koje vrste. Osobe koje imaju bilo koji od gore navedenih problema moraju razmišljati izvan okvira, u pronalaženju rješanja za izazove koje određeni problem ili bolest donosi.

Što ste kreativniji, to ćete bolje rješavati izazove, a ima li boljeg načina za poticanje kreativnosti od bavljenja umjetnošću. Sam čin stvaranja potiče unutrašnju aktivnost koja pridonosi psihičkom, emocionalnom i duhovnom ozdravljenju.

Kada se različiti problemi pojave i počnu nagomilavati, bolest može razviti osjećaj bespomoćnosti i premorenosti. Možete početi osjećati da ste na teretu svojoj obitelji i djeci, kako bi ste se utješili, možete se okrenuti lošem ponašanju poput prejedanja, ili pušenja, možete osjećati nesigurnost te u mnogome smanjiti kvalitetu svoga života.

O mnogim problemima koji dolaze sa bolesti i depresijom teško je razgovarati ali umjetnički i kretajvan rad može biti prekrasan način kako izraziti osjećaje i ideje koje je teško izraziti riječima. Ljudi često misle da kretajvana terapija nije za njih, jer misle da nisu dobri umjetnici, ali čar takve terapije i jeste što nije potreban nikav talent, samo želja za promjenom. Osobe koje nisu spremne stvarati djela, od pomoći im mogu biti i odlasci na izložbe umjetničkih djela, kiparske i umjetničke kolonije, već samopromatranje umjetničkog djela osvježava duh i potiče na opuštanje.

Kreativnost u našoj školi i kreativnost u nama

Jedan od brojnih Konfucijevih savjeta glasi: Ako želiš biti učen, budi kao voda izvor; voda stajaćica je bistra, a ona stajaća mutna. Drugim riječima, ako ne želite upasti u kolotečinu i ustajalost, ako ne želite postati predvidljivi niti da vam život bude jednoličan i monoton, morate se gibati. Morate se kretati, trebate mijenjati svoju okolinu, družiti se sa što širim krugom ljudi, zanimati se za što više stvari, dati priliku nečem novom i drukčijem. Ne morate zaboraviti staro društvo niti raditi nešto što vas ne privlači, ali za vaš napredak jako je dobro pristajati na novosti, na promjene. U novome smo okruženju aktivniji, zainteresiraniji i spremniji na akciju.

U školi, na poslu ili bilo gdje gdje se od vas zahtijeva kakav angažman, cijene se kreativnost i dinamičnost. Znate da su najbolji i najzanimljiviji sati kod onih profesora koji ne održavaju nastavu koja je svaki dan jednaka, koji ne predaju frontalno, dakle tako da oni govore, a od učenika se očekuje da samo hvataju bilješke, niti čiji su sati dosadno predvidljivi. Omiljeni i zanimljivi profesori obično imaju nešto drukčiji pristup, upečatljiviji nastup i od učenika zahtijevaju malo više uključenosti od samog pisanja domaćih zadaća i zapisivanja bilješki na satu. Takvi profesori potiču učeničku kreativnost, zahtijevaju način razmišljanja koji pomalo odudara od onog na koji se učenici navikavaju još od osnovnoškolskog obrazovanja. Ukratko, predaju na dinamičan i zanimljiv način, ne dopuštaju da nastava postane jednolična i da se učenici opuste i dosađuju dok samo prate profesorsko izlaganje, a da sami ne stvaraju puno. Jedan od zadataka moderne škole (kakvom želimo da i naša škola bude) je poticanje kreativnosti učenika; učenike treba naučiti kako misliti samostalno i analitički, da se ne drže slijepo onoga što su im drugi rekli, nego da sami pronađu rješenje – a to i nije tako lako. Ni poučiti, ni naučiti. Oni profesori koji će uspjeti razbuditi učenika i potaknuti ga na akciju, kod kojih je nastava živa i zanimljiva, obično su i najpopularniji profesori.

Jedan od profesora za kojeg će učenici reći „E on je stvarno super!“ je Vehid Ibraković. U našoj školi radi od 1988. godine, nakon što je završio Poljoprivredni fakultet u Sarajevu. Danas u školi predaje stručne poljoprivredne predmete: temelje bilinogojstva, ratarstvo, povrćarstvo, repromaterijal u poljoprivredi, bilinogojstvo, i praktičnu nastavu. Profesor Ibraković od 2002. godine u školi je voditelj Ekološko vrtlarske skupine (EkV) koja je član Učeničke zadruge „Tkanica“. U okviru programa izvan-nastavne aktivnosti surađuje i na projektu s braniteljskom zadругom Sjeme-Panj-Umjetnost-Život. Na profesora Ibrakovića utjecao je susret s Brankom Bognarom, profesorom na Filozfskom fakultetu u Osijeku na čijim je akcijskim istraživanjima u nastavi od 2005. godine aktivni član. Kako je sam rekao, profesor Ibraković pokušao je pronaći učitelja u sebi, tj. pronaći motivaciju za rad u školi i svakodnevno poučavanje mladih, a rad na akcijskim istraživanjima pomogao mu je u tome.

Sjeme-Panj-Umjetnost-Život promiče određen način razmišljanja po kojem ne treba prividan kraj ili smrt smatrati završetkom. Profesor je slikovito opisao osnovnu misao zadruge: iz sjemena nastaje stablo i razvija se život, a jednom kada stablo umre i kad ga se posiječe, ostaje panj. Taj panj ne mora značiti kraj, on nije samo mrtav ostatak nekad živog drveta jer se može iskoristiti za nešto novo, može mu se udahnuti novi život – pomoći umjetnosti i pomoći kreativnosti. Panj, umjesto nečeg odbačenog, postaje umjetničko djelo i dobiva nov život. Taj način razmišljanja profesor Ibraković pokušava primjeniti i u nastavi. Važno je ne stati pred zaprekom, ne gledati u problemu blokadu, nego mogućnost za novi početak. Mnogi naši učenici upisuju ovu školu, a da često ni ne znaju što će učiti u sklopu odabranog smjera niti o kakovom se smjeru i zanimanju radi. Neki učenici na nastavi ne pokazuju samo neznanje što, naglašava profesor Ibraković, njemu toliko ni ne smeta, koliko način na koji će se odnositi prema profesorima ili jedni prema drugima. Pitanje je bio – kako se postaviti prema tome? Profesor smatra da je njegov zadatak podučiti; ako je čovjek spreman prihvati poduku, imat će punu profesorovu podršku, a ako nije – to je slobodan izbor. No poduku će jednog dana ipak primiti, ali vjerojatno na teži način.

Profesor je odgovor našao u već spomenutom pristupu. Učenicima koje ne zanima poljoprivreda (a koji su unatoč tome upisali poljoprivrednu školu), koje ne zanima vođenje imanja jednom kad završe školu, koje se uglavnom motivira na učenje i rad sistemom kazne lošim ocjenama, takvim je učenicima trebalo prići na neki drugi način. S Brankom Bognarom, prof. Ibraković je naučio slušati, ne reagirati burno i na prvu loptu; naučio je prići problemu s druge strane i pokazati učeniku da se može komunicirati na blaži i ljepši način. Problem često ne možemo riješiti isti tren, nego je to moguće samo na duge staze, temeljito i razgovorom. Idealnog pristupa nema, treba samo naći put koji će poštovati svakog učenika posebno. Ovdje je profesor citirao djelo Jamesa Allena, Onako kako čovjek misli: Promijenimo li način razmišljanja o ljudima i stvarima, izmijenit će se i oni prema nama... Radikalna izmjena načina razmišljanja rezultira preobrazbom čovjekova načina života. Ljudi ne privlače one koje bi željeli privući, nego onakve kakvi jesu... Božanska sila što nas oblikuje skrivena je u nama samima. Ona je suština našeg bića... Čovjekova dostignuća izravni su rezultati njegovih misli. Njegovanjem i uzdizanjem misli prema pozitivnom, čovjek se izdiže na površinu, pobjeđuje i postiže uspjeh. Odbacivanjem pozitivnog načina razmišljanja on ostaje slabicem, osjeća se nesretnim i odbačenim.

Učenici u osnovnim školama često ne nauče biti kreativni i ne znaju koristiti maštu. Poznato je da naš sustav ne dozvoljava mnogo kreativnosti – a to je ono što je profesor odlučio naučiti svoje učenike. Važno je učenicima dati slobodu izbora, omogućiti im da naprave nešto kako sami misle da je najbolje i to bez da budu opterećeni ocjenom ili vremenom. Možda kod takvog pristupa učenici neće odmah reagirati jer su navikli na frontalni rad, ali s vremenom se mogu dobiti lijepi rezultati. Profesor Ibraković smatra da je jako važno pronaći učitelja u sebi, tj. pronaći zadovoljstvo u predavanju i poučavanju, u radu s učenicima. Ako želite promijeniti nešto, uvijek krenite od sebe; nikad ne treba čekati naredbu s vrha, nego samoinicijalno krenuti u vlastito mijenjanje i napredak. Važno je slušati druge, biti spreman učiti i mijenjati se te prihvati svoje nedostatke. Na akcijskom istraživanju nastavni sat se snima i zatim objavljuje na internetu kako bi se nastava mogla pro-komentirati. To možda zvuči kao dobra stvar, no zapravo je prilično teško pogledati komentar drugih ljudi na nešto što radite. Profesor Ibraković smatra da čak nije najveći problem prihvati kritiku, nego prijateljski savjet. On sâm pokušava s učenicima biti što opušteniji, ne postavljati se u komunikaciji s njima svisoka – tako je lakše komunicirati s učenicima i zatim doći do odgovora te se vodi izrekom Marcela Prousta, Putovanje otkrića ne sastoji se u traženju novih vidika, nego u gledanju novim očima.

Ukratko, kad se sami počnete mijenjati, promijenit će se i vaša okolina. Ako učenici preko svojeg učitelja zavole ono što uče, tada znate da imate kvalitetnu nastavu. Prije su i profesorovi učenici na nastavu dolazili nesretni i nezadovoljni, nije ih zanimalo ono što im on ima za reći i pokazati, no nakon što je profesor Ibraković sam shvatio da se želi promijeniti – i sve se drugo promijenilo zajedno s njim. Ako nešto poželite napraviti i promijeniti, putevi će vam se sami od sebe početi otvarati. Želite li nešto promijeniti, naće ćete način; ne želite li, naći ćete izgovor. Najvažnije je za učinkovitost učenja pružiti učenicima izbor i raznolikost metoda. Parafraziramo li Erica Jensa, možemo reći da učenici nisu proizvod sa tekuće trake koji se priprema za tržiste, nego karakteristični pojedinci koji se međusobno razlikuju. Vjerljivo smo nebrojene učenike obilježili kao probleme, dok oni zapravo jednostavno uče različito razmišljači; Eric Jensen.

Za zaključak, tu je još jedna Konfucijeva izreka: Sve što je vrijedno ne može se brzo usavršiti. Dajte sami sebi priliku da napredujete, pokušajte promijeniti bar jednu stvar u svojem načinu rada ili u ophođenju s drugima. Ako ste dovoljno uporni, uspjjet ćete (motivirajuće zvuči i to da su nam potrebna samo tri tjedna da stvorimo naviku, samo dvadeset i jedan dan da neko ponašanje usvojimo kao uobičajeno). Uspijemo li poboljšati svoj način rada, nađemo li zadovoljstvo u svakodnevnoj komunikaciji u učionici, i oni s kojima radimo bit će zadovoljniji i uspješniji. Bez ljubavi sve je besmisleno, bez ljubavi okrećemo leđa svjetlosti. Zbog toga je važno da samo ljubav inspirira sva naša djela, rekao je naš sugovornik. A kao dokaz tome, pitajte nekog učenika kojeg zateknete na hodniku voli li dolaziti na nastavu profesora Ibrakovića.

Mi maturanti

Razmišljam o ovome naslovu i kao da ne vjerujem kako moćno zvuči riječ maturant. Svi imamo isti cilj kada se upisujemo u srednju školu, a to je doći do tog završnog razreda. To je poslije osnovne škole još jedna velika prekretnica u našim životima. Zar je već došla i ta četvrta godina našeg školovanja za koju smo mislili da nikad neće doći? Da, stigla je, samo što sada ne znamo da li da se radujemo ili ne. Još nedavno smo bili oni uplašeni i pomalo stidljivi fazani koji su se postupno upoznavali, družili, dijelili iste školske brige i napetosti. Iz godine u godinu smo rasli i bili sve bolji, stvorila su se jako velika prijateljstva, mi smo se pomalo uozbiljili i odrasli. To je bilo razdoblje veselja, smijeha, nepodopština, obveza i svega onoga što čini školski život. Još nisam spomenula ono najbitnije, a to su profesori. Bez njih ne bismo ni bili gdje smo sada. Svesrdno su se trudili prenijeti nam puno znanja i dobrih savjeta. Namučili su se s nama i nadamo se da nam to neće zamjeriti. Vjerujemo da ćemo im ostati u dobrom sjećanju, da će se i nasmijati kada se sjete pojedinih događaja. Pred nama je još puno učenja i znojenja, čekaju nas ispiti i državna matura. Nadamo se pozitivnim rezultatima, oni nam trebaju za upise na fakultete.

Dolazi nam još jedna važna i posebna večer koju slavimo sa svojim prijateljima i profesorima. To je maturalna večer koju svi dugo čekamo i vjerujem da ćemo je pamtitи cijelog života. Potrudit ćemo se da tako i bude. A norijada je još jedan važan događaj u životu svakog maturanta. Dogovorili smo se po pitanju odjeće. Trebalo nam je puno vremena za to jer prijedloga i detalja za takvo što nam nije nedostajalo. Na kraju smo se svi usuglasili oko samoga izgleda za taj dan. Nadamo se razumnom, ali ipak neopterećenom i veselom provodu tih dana. Nećemo iznevjeriti ni sebe ni svoga razrednika koji je obećao biti uz nas. Pred nama je još par mjeseci koje ćemo provoditi zajedno, dijeliti školske muke ali i radosti. Neka to bude kvalitetno provedeno vrijeme kojeg ćemo se uvijek rado sjećati. Čeka nas puno kava sa dragim prijateljima. Tu se opustimo i pričamo o svemu, ali ne bježimo sa nastave, na kave idemo samo u slobodno vrijeme. Družimo se i izvan škole i voljela bih da se ta prijateljstva ne prekinu tek tako. Svjesni smo da nakon završetka škole svatko ide svojim putem ali ne mora biti kraj našem prijateljstvu, pogotovo u današnje vrijeme interneta i svih njegovih mogućnosti.

Sve dođe i prođe, ali puno toga ostane zamrznuto negdje u našim glavama i srcima. Mi želimo da to tako bude, da se te veze ne prekinu - neka što duže traju. Neka ove četiri godine našeg obrazovanja i zajedništva ne ostave nikoga ravnodušnim kada ga se sjete. Već sada znamo da će nam sve to pomalo nedostajati, ali ipak škola je škola, a mi moramo nastaviti dalje i postati ono za što se školujemo.

Iva Vukoje, 4.j

Godina iza nas i godina pred nama

Osnovna škola je mnogima od nas ostala u lijepome sjećanju, no ima i nas kojima je sada bolje. Posljednju godinu našeg osnovnoškolskog obrazovanja obilježila je strka oko upisa u srednju školu i svi su željeli dobiti što bolje ocjene. Upisi su nam svima uzrokovali stres i bili smo veoma nestrpljivi jer nismo znali jesmo li upali u željenu školu. Nakon prve objavljene liste učenika koji su "upali", neki su bili sretni jer će pohađati željenu školu, a neki su pak morali sreću okušati na drugom upisnom roku i upisati se gdje ima mjesta.

Prvog dana nastave nesigurnost u prvim koracima napravljenima u našoj novoj školi bila je velika jer smo sada imali zadatak prilagoditi se novoj okolini i uklopiti se u novo društvo. Školom je vladao veliki nemir, hodnici su bili puni novih učenika od kojih je većina bila izgubljena, ne znajući kako i gdje pronaći svoj razred, svoju učionicu, dok su neki drugi pronašli novo društvo i s veseljem raspravljaljali o novoj školi. Samim ulaskom u učionicu pomalo nas je preplavio osjećaj straha jer smo se trebali suočiti s trideset mlađih ljudi koji tek ulaze u naše živote. Prvih tjedan dana škole još je uvijek vladala mala nesigurnost jer se još nismo dobro poznavali. Kako su prolazili dani i tjedni tako smo se sve više zbližavali i postajali sve bolji i bolji prijatelji.

Profesori u našoj novoj školi su jako dobri i susretljivi, a i poštuju odnos učenik-profesor. Neki su nam profesori ulijevali strah i nesigurnost pri prvim odgovaranjima jer nismo znali ništa o načinu na koji ispituju ni što očekuju od nas. Sada, nakon nekoliko mjeseci provedenih u novoj školi, imamo puno boji odnos s profesorima i dobro smo se uklopili u novo društvo. Već je kraj godine i mnogi su se opustili misleći kako će sve biti dobro i bez učenja, ali ipak ima i nas koji se i dalje trudimo i učimo kako bismo imali dobre zaključne ocjene. Sada, kada pišemo ovo, svjesne smo da imamo super društvo i razred koji ne bi bio isti bez nekih ljudi, a nadamo se da će tako ostati i idućih godina. Godina pred nama će sigurno, kao i ova tekuća, biti jako uzbudljiva i zanimljiva, vjerojatno ćemo upoznati i nove prijatelje, neki će popraviti ocjene, a neki će i dalje ostati na lošem putu. No bez obzira na sve, nadamo se da će svim učenicima ove škole iduća školska godina biti jednako uspješna ili još uspješnija od ove.

Maja Brnić i Sandra Stilinović, 1g

Učenici o školi

Pitali smo neke od naših učenika što misle o školi, jesu li zadovoljni svojim izborom, što su u školi naučili i bi li nas preporučili osnovoškolcima koji tek biraju srednju školu koju će upisati.

Idem u treći razred Poljoprivredne škole, smjer tehničar nutricionist. Moj izbor ovog zanimanja došao je sasvim slučajno, čim se radi o hrani - evo i mene. Moj izbor ovog zanimanja nije me u niti u jednom trenutku razočarao. Sve što se uči potrebno nam je u životu i za naše buduće zanimanje, npr. koja namirnica ima koliko kalorija, vitamina, proteina, slaganje menija za bolesnike, sportaše... Sve je super i potpuno sam zadovoljnja svojim odabirom, a i školovanjem u ove tri godine te se nadam da će tako i ostati. Isto tako sam zadovoljna i samom školom: prostrana je, lijepo uređena, svi profesori su odlični. Imam sve pohvale, dakle poručujem svim budućim generacijama SŠ Matija Antun Reljković, posebno onima koji misle upisati smjer tehničar nutricionist da neće požaliti ako se upišu u našu školu, jer škola ima sve što je potrebno jednom učeniku.

Ivana Šprajc, 3h

Zašto sam izabrala ovu školu? Da vam iskreno kažem, ni na kraj pameti mi nije bilo da upišem poljoprivrednu školu, ali kad sam vidjela što sve ona ima, koliko samo zanimanja, pomislila sam: „Dobro, a koji sad smjer upisati?” Mislim da je to bilo najteže pitanje. Ali odgovor je došao sam od sebe. Kad sam upisala smjer tehničar nutricionist, znala sam samo da je to nešto o prehrani. Upisala sam ga zato što sam vidjela da on spada u kemijski smjer, a kemija je meni sama po sebi zanimljiva. Jesam li zadovoljna izborom? Prezadovoljna sam, iako priznajem da sam na početku mislila; „Dobro, što sam ja to upisala?” Ali kad je krenula prva školska godina, iznenadila sam samu sebe, počelo me to zanimati, a kemija još više i nakraju sam zavoljela svoj smjer i ne želim što sam ga upisala.

Što najviše volim u školi? Ukratko, sve! Tu su prekrasni vrt i park, ali najviše volim labaratorij, tamo se osjećam kao da sam doma, zapravo škola mi je postala drugi dom. Nikad nisam ni mislila da će to reći, ali kad najmanje očekuješ, dogode ti se neočekivane i najbolje stvari. A što bih preporučila idućim generacijama? Nemojte upisivati neki smjer ako niste sigurni da ćete kasnije s tim zanimanjem moći ići dalje, na fakultet i sl. A ako znate što vam dobro ide, tj. ako znate svoj talent i ako ga možete usavršiti u ovoj školi, onda ste na pravom mjestu. No ako ne znate što želite, onda ćete se, baš kao i ja, morati osloniti na instiknt i sreću.

Mirna Blagović, 3h

Kad sam se upisivala u srednju, birala sam zanimanje koje mi se sviđa i koje bih voljela raditi nakon srednje i zato sam izabrala ovu školu. Zadovoljna sam izborom struke, geodet, jer mi se ovaj smjer sviđa i voljela bih poslije srednje raditi u svojoj struci. A sviđa mi se i to što se škola iz godine u godinu preuređuje. Ovu srednju školu preporučila bih svima jer ima super zanimanja, npr. geodetski tehničar, agroturistički tehničar, veterinarski tehničar i drugo. Nakon završetka ove škole možeš pokrenuti vlastito obiteljsko gospodarstvo, možemo pomagati ranjenim životinjama, možemo se zaposliti u turističkim zajednicama.

Anamarija Mađarac, 4k

Kad god su me pitali što želim upisati, moj je odgovor uvijek bio isti: „Veterinarskog tehničara.” Znala sam i da će to biti baš ova škola jer mi se već od prije svidjala po pričama bivših učenika ove škole koji su imale samo pohvale za nju. Ova mi se škola svidjela i kad sam krenula u nju, tako da su svi koji su je hvalili imali pravo. Osim same škole jako mi se sviđaju profesori koji su zbilja super i susretljivi su kada treba. Ovu bih školu zbilja preporučila svima, pogotovo onima koji žele upisati nešto vezano za poljoprivredu i ekologiju.

Sandra Stilinović, 1g

Moram priznati da sam se dvoumila između veterinarske i medicinske škole, ali me više privlačila veterinarska škola jer odmahena volim životinje. Kada sam upala u ovu školu bila sam presretna jer sam upravo to i željela. Profesori

u školi su odlični. Ova je škola zbilja super i preporučila bih je svima.

Maja Brnić, 1g

Prvi razlog zbog kojeg sam došao u poljoprivrednu školu, tj. upisao smjer geodetski tehničar, je taj što se u taj smjer upisivalo učenike svake četiri godine. Drugi razlog je taj što je ovo zanimanje zanimljivo, nisi stalno u uredu, nego se ide i po terenu te si uvijek ispred svih na terenima i gradilištima. Kao treće bih naveo da ova škola ima jako susretljive i u većini slučajeva jako prijateljski raspoložene profesore. Četvrti razlog je taj da ova škola ima najbolje uvjete i najbolju opremu – ako već ne Hrvatskoj, onda bar u Slavoniji. A kao zadnji razlog bih naveo taj da će se u ovoj školi uvijek naći ponešto za svakoga jer ima puno izbora u svakom području, počevši od nastave pa do izvannastavnih aktivnosti.

Ivan Duspara, 4.k

Kao prvo, pohvalio bih našu školu jer je odlično opremljena. Na primjer, vezano za školsku poljoprivredu, škola ima tri plastenika, učenici imaju praksu koju obavljaju na njivama. Imamo veliki vrt, uređen, kvalitetan i lijep, zatim i veliki park: odlično mjesto za prikratiti vrijeme prije početka nastave, poligon za šumarstvo koji pomaže učenicima šumarskog smjera, a škola privređuje sama svoj novac od svojeg uzgoja. Imamo najbolju i najkvalitetniju kuhinju u Sl. Brodu, u kojoj učenici obavljaju praksu. Kuhinja nudi dosta dobre obroke i ponuda je raznovrsna. Što se tiče kemije, u školi imamo dosta dobro opremljene laboratorije koji omogućuju učenicima kemijskog smjera i prehrabnenog smjera da nauče najvažnije tehnike u kemiji i šire, a učenici koji završe kemijske smjerove imaju jako dobru podlogu za fakulte iz kemije i matematike. Tu je i veterina s dosta dobro opremljenim laboratorijima veterine koji omogućuju kvalitetnu izradu prakse za veterinarske tehničare.

Nemam puno kritika na račun škole što je možda čudno vama koji sada ovo čitate, ali nije tako - naša škola je vrlo dobra škola, i ne smijemo je potcenjivati. Jedna od kritika je ta da su u većini učionica klupe pošarane i na nekim su urezana slova. Možda to nije nešto previše, ali nije ugodno kada pišete po klupi na kojoj ima rupa i ispisana imena i svašta nešto. Osim klupa, tu je i komentar na profesore i vi sada imate sigurno milijun kritika na nekog profesora - naravno imam ih i ja, ali neću to iznositi u javnost. Reći će da je svaki profesor dobar na svoj način i takav je kakav je, mi tu ne možemo previše. Pokušajte se prilagoditi i bit će sve ok.

Nikola Stipešević 3.h

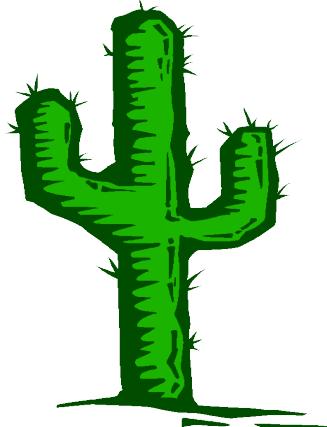
U Srednju školu M.A.Reljkovića upisao sam iz jednog razloga. Zanimalo me smjer geodetski tehničar jer sam u njemu video posao kakav ja želim raditi, iako se sve promi jenilo. Profesore u školi bih ocijenio kao osobe koje se trude da od nas učenika naprave mlade ljude koji će nakon školovanja izaći na pravi put. Iako to uvijek ne završi onako kako bi svatko volio da bude. Pri završetku svog školovanja preporučio bih budućim učenicima ove škole da nije lagana i da će im trebati puno truda da bi je završili. Ono što izaberete na početku, to i nastavite, nemojte mijenjati smjer jer naša škola će vam omogućiti dovoljno znanja i vještina s kojima bi učenici mogli osigurati svoju budućnost.

Tomislav Bazina, 4.k

Ruže i kaktusi

Ova je škola naš izbor i mjesto u kojem provodimo većinu svojeg vremena, u kojoj smo pronašli dobre prijatelje, u kojoj stvaramo životne uspomene – ona je općenito nešto što će nas obilježiti i usmjeriti za cijeli život, mjesto koje ćemo pamtiti. Zato ćemo na ovim stranicama prokomentirati ono što volimo u svojoj školi, ali i ono što bismo voljeli da se popravi. Umjesto pohvala i kritika dijelimo ruže i kaktuse:

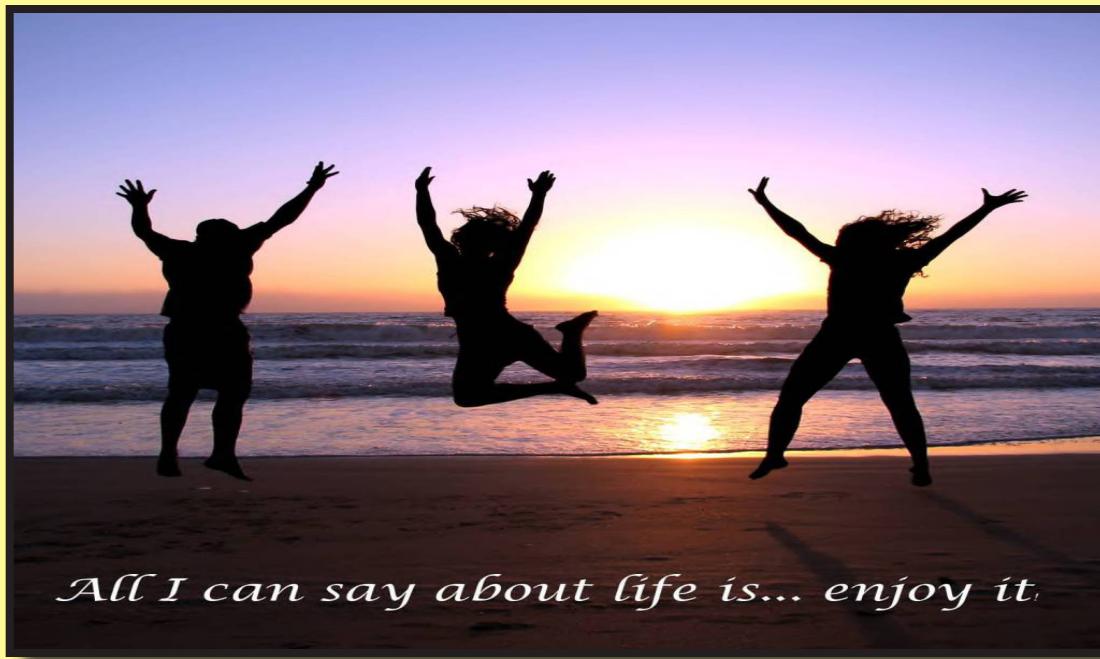

1. Imamo jedinu i najbolju Poljoprivrednu školu u Brodsko-posavskoj županiji. Škola nam pruža puno znanja, praktičnog rada, i svu suvremenu tehnologiju za praksu.
2. Knjižnica ima 9 000 knjiga, a ono što ju čini posebnom je pozamašna zbirka suvremene znanstvene literature na engleskom jeziku. Knjižičarka je uvijek tu, za sva naša pitanja i posudbu knjiga. Moramo se pohvaliti da se u našoj knjižnici nalaze i tri kompjutera za slobodno korištenje interneta u slobodno vrijeme.
3. Škola sudjeluje na mnogobrojnim narodnim i međunarodnim projektima, u kojima su uključeni u učenici škole. Trenutno smo dio projekta koji se zove OVIENT, te svakih nekoliko mjeseci putujemo u određenu državu. Također sudjelujemo na Šumarskoj olimpijadi, gdje naši šumari jednostavno rasturaju.
4. Imamo najbolje i najljepše uređen vrt, o kojem naši vjerni cvjećari brinu svaki dan. U njemu se načini mali milijun biljaka, što cvijeća, što ljekovitih i aromatičnih biljaka. 2008 god. Prosudbeno povjerenstvo odlučilo je proglašiti i nagraditi naš školski vrt kao najbolje uređen vrt u Republici Hrvatskoj.

1. Dosadne školske sate zamjeniti s više praktične nastave. Dosadno nam je sjediti u školskim kupačima i zapisivati diktirano gradivo predviđeno za taj sat. Želimo više učiti na otvorenom, da svaki smjer ima svoje malo mjesto u školskom vrtu i tamo uči, odrađuje praktičnu nastavu, pravi svoje izložbe.
2. Premalen izbor jela u našoj školskoj kuhinji. Mogućnost ponude kuhanih jela (juha, tjestenina, mesa, kolača) bi mogla zadovoljiti naše gladne učenike između napornih sati.
3. Neljubaznost pojedinih profesora. Nepoštivanje učeničkih prava npr. ako imamo dva datuma u danu, dakle ako smo odgovarali dva predmeta, treći puta nas se ne bi smjelo pitati. Ponekad su učionice neuredne, prljavi su stolovi, i neoprani prozori.
4. Predugi, a ponekad i dosadni školski sati – zar ne bi bilo bolje jedan školski sat skratiti na 35min?

Ivana Šprajc, 3.h

Od zipke pa do groba samo je korak

Prolaznost života. Je li život dug ili prekratak? Jesmo li sretni ili samo tužni zbog života koji imamo? Danas smo ovdje, a sutra smo već na „onom“ svijetu.

Sve su to zagonetke koje uspješno ili bezuspješno pokušavamo odgonetnuti. Život je onakav kakvog ga sami skrojimo. O nama ovisi kako ćemo gledati na život, je li on dovoljno dug za sve naše pustolovine ili je prekratak. Svi mi imamo drugačiji pogled na život. Smatram da je život dovoljno dug da ga iskoristimo i uzmemo ono što nam pruža. Život je kratak za one koji misle samo na sebe, na svoj posao i karijeru, zbog toga oni postaju robovi svog posla i upadaju u kolotečinu iz koje se ne mogu izvući. Ali moramo uzeti u obzir da je to njihov odabir tj. njihov život i ako oni to tako žele i ako se zbog toga osjećaju sretno i zadovoljno neka samo nastave po svom. Jer, tko smo mi da im sudimo?

Neki smatraju da je život dug, da ga imamo i previše. Oni ne znaju iskoristiti život i sve ostavljaju za sutra jer imaju vremena. Vrijeme? Vrijeme je relativan pojam. U sekundi se svakakve stvari dogode. Igrom sreće ili nesreće možeš ostatak života biti sretan i uživati u njemu i njegovim blagodatima ili ćeš biti jadan, nesretan i proklinjati svaki dan svog života.

Na životu treba biti zahvalan, jer samo je jedan život. Ponekad mislim da sami sebi krojimo sudbinu i što god činimo, činimo sebi, bilo to dobro ili loše, a ponekad mislim da za svakog od nas Bog ima poseban zadatak, ulogu koju igramo u ovom svijetu.

Života imamo dovoljno, dovoljno za sebe, a i za još nekoga. Neki su ljudi stvoreni da samo rade i da imaju karijeru, neki su stvoreni da se brinu o drugima, da svoj život posvete obitelji i drže je kao kap vode na dlanu, a neki znaju svoj život balansirati između sebe i svoje obitelji i još imati vremena za sebe i svoje potrebe. Neki su tu da nas zabavljaju, nasmijavaju do suza, izmame nam smiješak na lice kad nam je najteže. Neki vole putovati svijetom i biti viđeni na televiziji, a mi sjedimo u svojoj fotelji ispred televizora i govorimo da bismo baš htjeli biti na njihovom mjestu. Ili možda ne? Prosudite sami.

Imam li ja ono što ti nemaš? Ili ti imaš ono što ja nemam? Proći će nam cijeli život dok se to pitamo, uzaludno će nam proći. Zato bi bilo bolje da se prihvativimo posla i borimo se za svoj život, da postignemo nešto, da ga iskoristimo već kad samo tu. Mi moramo proći kroz taj život i uzeti što nam pruža, a ne smijemo dopustiti da on prođe pokraj nas dok smo se pitali koja je svrha života. Iskoristite dan, iskoristite svaki trenutak pred vama, ne dopustite da prođe uludo, u neradu, u ljutnji, u dangubljenju, u pasivnosti, u nezinteresiranosti. Iskoristite ovaj trenutak – jer ovaj trenutak je vaš život.

facebook bullying

Nakon pojave neugodnih i neprimjerenih poruka poput kleveta, prijetnji, uvreda ili pak iznošenja obiteljskih prilika koje osnovci razmijenjuju putem mobitela ili interneta cyberbullying u posljednje je vrijeme dobio još jedan novi oblik, a riječ je o nasilju putem Facebooka.

Dovoljno je da si drukčiji pa da te počnu vrijeđati - zbog različitog stila odijevanja, ako slušaš drukčiju glazbu ili zato što si druge nacionalnosti. Ponekad komentiraju neku tvoju sliku na profilu, svašta napišu i onda to svatko može pročitati. Većinom se pišu laži, kleveće se, a najgore je kada naprave grupu protiv tebe i napišu da se svi koji mrze tu i tu osobu učlane u grupu na Facebooku. Na internetu nema baš puno zaštite za nas mlade, a koristimo ga svi.

Puno se tučnjava dogovara putem Fejsa. Ako ti netko u školi ili na ulici nešto kaže, napišeš mu na profil da ćeš se negdje potući s njim, i tako krene.

Kako ostati siguran na Facebooku:

1. Grupe prijatelja

Ako niste znali, na Facebooku možete kreirati posebne grupe prijatelja tako da vaše slike, intimne razgovore ili nešto treće ne moraju vidjeti baš svi koje imate na popisu prijatelja. Sigurno sa svih pedesetak, stotinjak il koliko ih već imate niste toliko bliski da bi podjelili baš sva svoja razmišljanja. Dakle, možete ih svrstati u nekoliko skupina i na taj način s njima komunicirati.

Uobičajene grupe u koje možete razvrstati svoje prijatelje su "Friends", "Familij" i "Professional". Primjerice, stavili ste sliku s partyja na kojem ste se malo razudzali i ne želite da ju vidi netko iz vaše obitelji. Na ovaj način možete ju proslijediti samo onima za koje mislite da vas neće osuđivati jer ste malo pretjerali. Kliknite na "friends", zatim "friend list" i odaberite u koje skupine ih želite grupirati.

2. Uklonite profil s tražilice facebook korisnika

Mnogo ljudi zbog znatiželje ili nekog drugog razloga pretražuje neke svoje bivše ljubavi, prijatelje. Ako ne želite da vas neke osobe nađu putem ove društvene mreže i to se može riješiti u nekoliko koraka:

a) Kliknite na postavke pretraživanja privatnosti (search privacy settings page)

b) Ispod "search visibility" kliknite na aplikaciju "only friends",

c) Na kraju spremite promjene (save changes)

3. Ukloniti svoj profil s Google tražilice

Ukoliko kliknete nečije ime na googleu velika je šansa da vam se automatski prikaže je li i korisnik facebooka. Ovo je savršeno za ljudе koji nikako ne mogu stupiti u kontakt s nekim prijateljem čiji su se putevi razišli zbog nekih životnih okolnosti. Međutim, neki jednostavno ne žele da se dopre do njih na taj način. Vrlo jednostavno možete zabraniti da se klikom na webu otvori prikaz da ste na fejsu. Na postavkama pretraživanja privatnosti (search privacy settings page) zamjetiti ćete kvadratić pored aplikacije "create a public search listing for me and submit it for search engine indexing", jednim klikom u taj kvadratić, vaš profil neće biti vidljiv na google pretraživaču.

4. Slike, kako ih se rješiti?

Ovo je klasični problem ove mreže. Kao što smo na početku spomenuli, netko je stavio vašu sliku u ne baš pohvalnom izdanju. Kako je se rješiti da to ne vide svi korisnici mreže?

Najprije kliknite na postavku pretraživanja privatnosti, dakle također na (privacy settings page) i kliknite na postavke za mijenjanje slika na kojima ste označeni (photos tagged of you). Odaberite s kime želite podijeliti takvu fotografiju, ako postoji netko jednostavno odaberite tu skupinu prijatelja ili kliknite na opciju da ju samo vi možete pogledati (friends of friends, only friends, some friends, only me).

5. Zaštitite svoj album sa slikama

Ako ste se odlučili staviti neke od svojih fotografija, možete odabrati s kime ih želite podijeliti. U postavkama također možete označiti kojoj skupini prijatelja će biti dostupne. Dakle, kliknite na "photos privacy page". Postaviti će vam se pitanje "who can see this"? Na vama je da odaberete.

6. Zabranite prikazivanje vašeg trenutačnog "statusa"

Prikazat ćemo vam to na jednom najbanalnijem primjeru. Prekinuli ste s djevojkom ili dečkom i neda vam se slušati tuđa sažaljenja i pitanja poput "žao mi je, kako se to dogodilo, zašto" itd... U postavkama možete promijeniti svoj trenutni status tj, možete maknuti aplikaciju koja pokazuje jeste li trenutačno slobodni, u vezi ili nešto treće što mnogo puta nije baš za javnost. Kao i svaki put do sada (privacy settings page), zatim "remove relationship status".

7. Zabranite prikazivanje određenih aplikacija koje ste klikali

Primjerice dodali ste aplikaciju u kojoj piše da ste se sinoć toliko napili da niste znali za sebe. Ona je automatski vidljiva na vašem profilu. Sigurno ne želite da osobe s kojima radite, a imate isključivo poslovni odnos, obavijestiti o tome. Takve aplikacije bilo bi najbolje izbjegavati u širokom krugu. Na taj način nećete strahovati jesu li određene osobe obaviještene o vašim željama, radnjama ili nešto slično. Ako nađete na neku aplikaciju primjerice "have sex", jednostavno dalje ne klikajte.

8. Zabranite prikazivanje e-mail adrese, broja telefona...

Prilikom ulogiravanja na facebook, od vas se tražilo da navedete svoje osobne kontakte kao što je e-mail, broj mobitela, obrazovanje.. Vi ste sve to ispunili kako se od vas tražilo, pri tome niste razmišljali o posljedicama. Nakon nekog vremena počeli ste dobivati čudne mailove, neobične sms poruke. Sigurno ste se pitali kako je to moguće, kada nikome nepoznatom niste dali svoj broj. Jeste li zaboravili da ste ga upisali na fejsu i da je on vrlo lako dostupan apsolutno svima. Promijenite to odmah. Koristite aplikaciju "contact information" u kojoj sve to na vrlo jednostavan način možete izbrisati. Na kraju samo spremite promjene (save changes).

9. Zabraniti prikazivanje poruka kojih se sramite na "wallu"

Ako vi "fejs" koristite isključivo zbog posla, ne mora značiti da ga isključivo zbog toga koriste i vaši prijatelji. Ako ne želite da određene osobe na vašem "wallu" vide poruke koje vam je netko poslao, vrlo jednostavno im možete to zabraniti. Klikom na ikonu "settings" odaberite tko može vidjeti poruke koje su vam poslali oni najintimniji prijatelji. Isto tako odabranim pojedincima možete zabraniti i pristup vašem "wallu". Dakle: najprije "settings" pa "news feed and wall" i na kraju odabir prijatelja kojima ćete dopustiti komunikaciju preko vašeg "walla".

10. Čuvajte privatnost svojih prijatelja

Vjerujemo da je vrlo zabavno pokazati cijelom svijetu da imate jako puno prijatelja. No, jeste li se pitali što druga strana misli o tome. Jeste li razmišljali da neki od vaših prijatelja jednostavno ne žele da ih na vašoj listi zamjete određene osobe s kojima ne žele prijateljevati. Mogu vam biti prijatelji i ako ih maknete s liste koju mogu svi vidjeti. To možete učiniti na stranici "profil privacy" i promijenite sve što smatrate da bi bilo dobro izmjeniti.

Ako ste ikada primili štetne ili uvredljive poruke i postove na stranici Vašeg profila imate mogućnosti zaštite. Ovisno o tome koliko je ozbiljna situacija, možete problematičnu osobu ignorirati, zamoliti je da se zaustavi, izbrisati je s liste prijatelja ili je blokirati. Možete o svojem problemu reći roditeljima, učiteljima, savjetnicima, ili drugim odraslim osobama od povjerenja i zatražiti pomoć – bilo koja od navedenih osoba pokušat će vam pomoći. Svatko zaslужuje da ga se tretira s poštovanjem.

Ivan Duspara, 4.k

O traču našem svagdašnjem

Jedan pas laje zbog onoga što vidi , a stotine pasa laju zbog onoga što čuju.

U posljednje vrijeme svako malo sam inspirirana postupcima ljudi koji, ili su glupi i ništa ne razumiju, ili nemaju svoje granice. I za razliku od genija, kojim se nerijetko bez ikakve podloge smatraju, zbog svoje psihološke hendičepiranost nikada ne vide gdje je ta crta koja se mora povući. O kvalifikaciji zločestih, frustriranih i samoizlječivih na tuđi račun gadi mi se i razmišljati. Ali moram, jer razum i emocije su moje urodene dispozicije. Jer takvi ljudi postoje, jer svojim bolesnim stavovima i reakcijama izvan svake kontrole nanose štetu drugim ljudima. Na žalost ovo nije, kako bih htjela inspiracija, trenutak u kojem smo posebno nadahnuti nekom spoznajom, inspiracijom jednog Picassa, Miroa, Michelangela....., i mnogih drugih, koji su iznjedrili potpuno nove oblike i obilježili umjetnost svoga doba, a koji je između ostalog ukazivao i na potrebu razuma. To nije skidanje maski i pomicanje granica. Ovo je najgora vrsta „umjetnosti“ laganja i klevete, od onih koji ne nude rješenje problema već ih izazivaju. To je njihov put, koji je u većini slučajeva opasan i nepredvidiv, jer gotovo uvijek vodi u nepoznato, a moja percepcija problema, potvrda postojanja fenomena koji se zove trač ili ogovaranje, i ljudima kojima je to postao stil, životna vodilja. Nova? Stara? Sasvim svejedno.

Što uistinu ljudska glupost može napraviti kroz nešto što se zove trač? I to ne bezazleni, nego opasan trač, zbog kojeg je netko zamalo ostao bez posla. Naknadno dokazivanje kako je riječ o nesporazumu, krivom shvaćanju subjektivne istine nije nikakva utjeha. Šteta je bespovratno nanesena. I što sada? Ostaviti prošlost za sobom? Reći što je bilo, bilo je? Voditi se ovom frazom koja bi mogla konkurirati za mjesto u antologiji refrena pogodnih za najrazličitije životne situacije? I jedna osoba zbog nečije, najblaže rečeno frustriranosti, neuravnoteženosti i neusklađenosti, ispratit će staru godinu, ali se neće od nje oprostiti, zbog mučne spoznaje da joj je netko gotovo uzeo egzistenciju i još mučnije spoznaje o postojanju loših i duhom bijednih ljudi.

Od deset osoba koje govore o nama, devet nas ogovara, a često ona jedina koja nas hvali to čini to loše. Ova stara izreka je najbolji pokazatelj kako ogovaranje ili trač postoji od pamтивjeka i duboko je uvriježena društvena pojava, koja nas odvaja od ostalih živih bića, koja je ključna u socijalizaciji i stvaranju društvenih zajednica i od koje nitko i nikada nije bio pošteđen. Fenomen koji je sam po sebi privlačan jer potpuno neobavezno, često nesvesno i bez ikakvih posljedica, ulazimo i u najintimnije dijelove nečijeg života. Ogovarajući nerijetko uživamo u vlastitim uzbuđenjima, a što je predmet ogovaranja šokantniji i sablazniji mi se zbog svojih vlastitih slabosti osjećamo bolje. Fenomen kojim su se bavili i bave stručnjaci, koji je u potpunosti protivan vjerskim propovijedima i religijskim zapisima, fenomen koji se u konačnici može i zakonski sankcionirati. Međutim, realno ne postoji taj zakon ili metode koji bi spriječile prvenstveno ljudsku znatiželju da kopa po nečijem životu. Svatko od nas je bio i bit će predmet trača. Svatko je, na ovaj ili onaj način, pa čak i prešutno, sudjelovao u traču. Esencijalno je pitanje zapravo kako se osjećamo kada tračamo, a kako kada smo otračani. Emocionalna stanja su dijametalno suprotna i jedino je jasno da nitko ne želi postati ona strana koja biva predmetom trača. Pa što nas to onda tjera da ogovaramo i pričamo u „povjerenju“?

Zanimanje za druge i njihov život je ujedno i temeljni razlog ljudske sklonosti ogovaranju. Međutim kada to zanimanje prijeđe granicu dobrog ukusa, tada ulazimo u opasnu zonu teškog narušavanja nečijeg života i ugleda. Treba svakako imati u vidu da ogovaranje samo po sebi nije zlo.

Ključno je znati povući crt u kako ne bismo druge i sebe učinili žrtvama. Najteži oblik ogovaranja je kleveta, odnosno izmišljotina i laž koji stvaraju podlogu za potpuno krive sudove o osobama. Štetno ogovaranje doista može upropastiti nečiju karijeru, uništiti obitelj ili uzrokovati nemir na državnoj pa i na globalnoj razini. Posljedice za pojedinca koji je žrtva štetnog ogovaranja mogu biti i raznorazni psihosomatski poremećaji. Upravo zbog ovakvih emocionalnih stanja u koje su dovedeni oni koji su postali predmet kleveti i zlobnih ogovaranja kroz povijest su razne kulture pokušavale ukinuti ogovaranje. Ogovaranje na žalost ima i svoju tamnu i destruktivnu stranu u koju pojedinci ulaze ne shvaćajući ili ne mareći za dalekosežnost mogućih posljedica.

U poslovnom okruženju u kojem se krećemo trač je naprsto postao sastavni dio posla. Ako tek započinjete raditi, bez ikakve dvojbe već na samom početku postajete predmetom ogovaranja. Procjenjuje se i priča o vama, kroz vašu odjeću, govor, ponašanje. Kada prođete ovu fazu uglavnom nakon toga slijedi izmišljena i iskrivljena slika o vama. Ogovara se u „povjerenju“ i to „povjerenje“ postaje javna tajna. I više zaista nije važno da li je nešto istinito ili ne. Ljudi počinju stvarati sliku o osobi, bez provjere činjenica, a vrlo često smisleno i s ciljem.

Iako je uobičajena pretpostavka da žene najviše vremena provedu u ogovaranju, zapravo su muškarci ti koji naviše tračaju. Američka studija pokazuje da prosječno potroše 76 minuta na dan u ogovaranju, bilo na pauzi za ručak ili poslije posla, dok žene potroše 52 minute. Trećina muškaraca najsretnija je na poslu dok ogovara druge, a više od polovice tvrdi da tako brže postaju dio poslovnog tima. Ako malo pažljivije pogledamo svoju radnu sredinu razvidno je da najviše tračaju upravo najlošiji radnici, koji svoju lijepost ili manjak talenta kompenziraju izmišljanjem i širenjem trača o svojim kolegama.

Tračamo zato da bi sebe doživjeli boljim, da bi pod bilo koju cijenu zauzeli poziciju na poslu, da privučemo pažnju, da bi bili zapaženi, da bi se osjetili članom skupine. Tračamo i zbog uzbuđenja, jer život ponekad može izgledati dosadan i siv pa ga ljudi odluče malo začiniti šireći priče.

Ipak tračamo ponajprije jer nam nedostaje vlastitog samopoštovanja i empatije. Zato dobro razmislimo da li vlastite nedostatke možemo zamijeniti neukusnim i štetnim ogovaranjem. Trač se naprsto ne može iskorijeniti ni smanjiti. Teorije da se pazi pred kim se priča i na koji način se priča u većini slučajeva su utopija. Jedini ispravan način u kojem ćemo sačuvati svoje dostojanstvo i dostojanstvo drugih je voditi vlastiti, ispunjeni život i pustiti druge da žive.

Zanimljivosti

10 razloga zbog kojih žene vole tračati

Ako vas zanima što žene dobiju iz dijeljenja novosti o drugima i zašto je osjećaj tračanja toliko zadovoljavajući, evo 10 razloga zašto žene jednostavno ne mogu prestati uživati u pikantnjama iz tuđeg života:

1. Tračanje daje osjećaj pripadnosti. Tračanje je gotovo poput otkrivanja tajne drugoj osobi, što znači da vjerujete onome komenošto prepričavate. Putem trača zapravo stvarate povezanost, kaže Diane Lang, savjetnica, terapeut te autorka knjige Creating Balance & Finding Happiness.
2. Tračanjem sklapamo nova prijateljstva. Tračanjem i dijeljenjem malih tajni zapravo doprinosite stvaranju prijateljstva, tvrdi Lang.
3. Tračanje smanjuje stres. Iz nekog razloga, kada čujemo loše vijesti o drugim ljudima, skloni smo osjećati se dobro. "Usrećuje nas činjenica da je naš život bolji nego što smo to sami mislili", kaže Lang. "Primjerice, kada čujemo da je netko dobio otkaz, nismo sretni zbog te činjenice, već zato što imamo dojam da se naš život kreće u pravom, boljem, smjeru".
4. Tračanjem bolje proživljavamo svoja iskustva, kaže Irina Firstein, stručnjak za veze. "Žene imaju potrebu podijeliti iskustva s drugom osobom, i to čine u većoj mjeri nego muškarci", dodaje. "Tračanje nam pomaže da u detalje razradimo i probavimo ono što nam se trenutno događa".
5. Tračanje pomaže u procjeni osjećaja. Kada trebate potvrdu svog stajališta, pomaže razgovor o nekome tko vam je nešto napravio nažao. Pomaže kada drugoj osobi možemo reći: "Kako je to mogla napraviti?". Naime Firstein kaže kako zapravo ne tražimo istinu, nego samo ponovno potvrđivanje onog što smo sami izjavili.

6. Tračanje olakšava svakodnevne brige. "Ovo je primitivna tehnika lakšeg nošenja sa stvarima," kaže Firstein. "Ako vas netko uzruja ili ste ljubomorni, tračanje pomaže stvarima da sjednu na svoje mjesto".

7. Tračanje je odlična "stopenica za gore". Kada se dobro i precizno izvede, tračanje može biti uspješan oblik samopromocije te potencijalno unapređuje vaš poslovni status.

8. Tračanje je naučena karakteristika koju uočavamo u drugima i koju preuzimamo kako bismo se sami bolje osjećali. "Možda ste to uočili kod roditelja, ali oni su trač nazivali drugim imenima", dodaje Lang. "Do srednje škole svi manje ili više naučimo kako je tračanje jako zabavna aktivnost".

9. Tračanje olakšava ženama seciranje odnosa s drugim ženama. "Muškarci su usredotočeni na posao i dostignuća, i nisu toliko zainteresirani za razgovore o vezama", kaže Firstein. "Žene vole detaljno razgovarati o svemu što se trenutno događa u njihovoj vezi, a dobra trač partija daje im tu priliku".

10. Zbog tračanja se osjećamo pomalo krivima, no ne radi o teškom osjećaju krivnje koji nas proganja danima. Poput kasnijeg dolaska na posao, ili markiranja određene aktivnosti kada znamo da to ne bismo trebali napraviti, tračanje je jedna od malih životnih radosti koje se ne želimo odreći

Zašto vas tračaju?

Tračanje – koliko god se neki od nas trudili da izbjegnu takve razgovore, prenošenje trača je u ljudskoj prirodi. Za neke je to tek bezazleni razgovor bez većih posljedica, no netko se već više puta do sada opekao snagom širenja trača. Pripadali vi u tračerice ranga glavnih likova serije "Gossip girl" ili tek povremeno nedužno komentirate prijateljice – zasigurno će vas zanimati interesantne činjenice vezane uz jednu od najdražih ljudskih aktivnosti.

Matea Marić 4.k

Sve se stvari usavršavaju školovanjem...

...cvjetača je samo kupus sa diplomom.

Kad kažem školovanje, vjerujem da ćete pomisliti na školu kao ustanovu te na obrazovanje koje ona nudi, ali školovanje je nešto više od toga, školovanje je zapravo put koji nam pomaže da otkrijemo tko smo mi zapravo i kakve sposobnosti imamo, a to nas zapravo i usmjerava na buduća zvanja i zanimanja.

Tijekom školovanja mi, učenici, steknemo veliki broj prijatelja, razvijamo društveni život, počinjemo razmišljati o budućnosti našeg života, a zapravo sve to utječe na nas, na naš karakter. A što je karakter – to je zapravo najdragocjeniji dar koji steknemo tijekom školovanja, naravno odmah nakon znanja, jer ipak na kraju svega, vrijedimo onoliko koliko znamo. Školovanje je zapravo jako dobra invensticija, mi usavršavamo svoje znanje, obogaćujemo ga, sav svoj trud ulažemo u sebe s ciljem da jednog dana nešto postignemo u životu i da možemo reći da smo netko i nešto, da smo dobri u struci, da nešto znamo.

Vjerujem da svatko od nas teži višem i boljem, stoga je najbolji savjet da se držimo i mota naše škole; Non pro gredi est regredi - Tko ne napreduje nazaduje! Jer pre malo je vremena, a toliko puno još moramo savladati i naučiti. A nakon toga, mnogi od nas će nakon završene srednje škole i nakon položene mature otići na željeni fakultet. No kad na kraju svi dobijemo taj završni dokument u ruke, bio to onaj srednje škole ili fakulteta, pitat ćemo se: „A kuda sada kad je školovanje završilo?“ Naravno, puno je toga što nas čeka u životu; usponi, padovi te izazovi koji su pred nama svaki dan i na nama je hoćemo li te izazove savladati uz rad i stečeno znanje jer ipak obrazovanje treba služiti životu, a ne zarađivanju za život. Ali iskreno mislim da školovanje ne završava kad dobijemo diplomu, nego ono tada tek počinje jer smatram da je cijeli naš život jedna velika škola.

Danas se dosta priča o cjeloživotnom obrazovanju. Taj se pojam odnosi na pokušaj napredovanja i učenja kroz cijeli život, nakon završene srednje škole, pa čak i nakon što ste završili fakultet. Svjesno ili ne, namjerno ili ne, učimo cijeli život. Svako nas novo iskustvo mijenja – neki bi to nazvali životnom školom. Ali, osim te životne škole, od modernih se ljudi u ovim vremenima očekuje i cjeloživotno školovanje u raznim školama, preko tečajeva i predavanja. Nekad davno, cijeli ste život radili jedan posao, posao koji ste dobili odmah nakon završetka srednje škole. Danas to više nije tako; danas se posao može izgubiti vrlo lako, a teško ga je ponovo naći. A u tom procesu gubljenja i traženja posla, svoju ulogu ima i naše obrazovanje. Što ste svestraniji i obrazovani, to će vam u ova teška vremena biti lakše. A obrazovanje vam daje na cijeni. Kako kaže naslov, cvjetača je samo kupus sa diplomom. Ili, još je ljepša izreka – dijamant je samo komad ugljena koji je ostao pri svojem poslu. Školovanje nam pomaže izbrisuti naše sposobnosti, školovanje nas polira – izvlači iz nas ono što nam najbolje ide i u tome nas usavršava. Zahvaljujući školovanju, ne samo da možemo naći posao u struci, nego možemo reći da smo se usavršili, da smo bolji nego prije početka učenja i obrazovanja. Ukratko, školovanje je važno i ne smije ga se potcenjivati. Shvatite ozbiljno sve testove, sve provjere znanja koje vas čekaju na nastavi – one su zapravo tu kako bi vas izbrisile i pretvorile u nešto bolje, učenije i naprednije nego prije.

Školovanje ne završava onog trenutka kad maturiramo ili dobijemo diplomu. Ne zaboravimo zahvaliti roditeljima nakon što dobijemo diplomu; oni su nam pomogli i bili nam oslonac tijekom cijelog školovanja. Treba zahvaliti i profesorima, da nema njih mi danas ne bismo bili bogati znanjem. I bez njih mi ne bismo bili tu gdje jesmo; ja pišući ovaj tekst, a vi čitajući ga.

Mirna Blagović, 3.h

Vrijednost umjetnosti

Za umjetnost ne možemo nikad reći da je nestala. Ona je uvijek tu s nama, diše. Zapravo, umjetnost je cijeli naš život, umjetnost se zavlaci i nastanjuje u naš um. Naravno današnjim srednjoškolcima je umjetnost slaba karika. Čak mislim da je u osnovnoj školi umjetnost puno više izraženija. Svi smo mi kao osnovnoškolci imali svoje vlastite male crteže, sa daškom nas samih. Zar to nije unikatno? Ipak, opet se držim svoga mišljenja da nema svatko žicu za umjetnost. Jedino što ovime želim reći je to da mislim da se umjetnost danas zapostavlja, kao i pregršt drugih sličnih stvari. No, sve se mijenja pa je tako i umjetnost dobila novo ruho, što je danas, moram priznati, ljudima puno zanimljivije, nego ono prijašnje. Danas se autori mnogo žešće poigravaju sa umjetnošću, stavlja ju se u novi, dosad neviđeni kontekst. Savršen primjer za ovo što navodim je i dobro znana 3D slika na malenom gradskom kupalištu u našemu gradu, Slavonskom Brodu. Famozna slika djelo je Filipa Mrvelja, jednog od rijetkih 3D slikara u Hrvatskoj! Ovo je bilo za uvod, a sada se okrećemo čudnim stranama umjetnosti, iliti što umjetnost donosi nekim.

Marie Henri Beyle Stendhal

Iza ovog imena krije se prava nevjerica. Naravno, govorimo o još jednom francuskom književniku. Ovaj gospodin u ranom je djetinjstvu ostao bez majke, no nije baš bio ni naklonjen svom pomalo konzervativnom ocu, kako god; sviđa mu se Shakespeare, a već u mladim godinama izbjegava crkvu i religiju. To je bilo nešto ukratko i najvažnije što biste voljeli znati o njemu. No, u prethodnom sam napisala; nevjerica?

Zašto? Pa, jeste li ikada čuli za **Stendhalov sindrom**?

Do njega dolazi kad slika ili bilo koje umjetničko djelo posjeduje toliku ljepotu da njome potpuno dotuče promatrača. Jedna vrsta šoka. Kad je Stendhal 1817. godine posjetio crkvu Santa Croce u Firenci, zabilježio je kako se zamalo onesvijestio od ushićenja. Ljudi osjećaju kako im srce ubrano kuca. Osjete vrtoglavice. Promatranje remek-djela može navesti čovjeka da zaboravi svoje ime, čak i da zaboravi gdje se nalazi. Može izazvati depresiju i tjelesnu iscrpljenost. Amneziju. Paniku. Srčani udar. Kolaps.

Prilično zanimljivo? Ljudski um nećemo nikada potpuno moći razumjeti, svaki čovjek je vladar svog uma, i svaki čovjek vidi samo ono što želi vidjeti. No, mene fascinira um ovog književnika, na početku spomenutog. Možda je razlog ovom prevelikom ushićenju to što je čovjek svojim očima navikao gledati na samo ono što je njemu poznato, na standardne slike iz života, na ništa toliko posebno. Možda je još jedan opravdani razlog ovome taj da kada iznenada ušetate u prostoriju u kojoj se boja zidova ne vidi od umjetnina, tj. kada je izrazito velik broj umjetničkih djela na jednom mjestu, kako bi se vi tada osjećali? Vjerujem da bi svakome to bio šok za oči, naviknute na monotoniju svakidašnjeg svijeta, možda bi još ovaj sindrom mogli opisati i kao ulazak u neku novu zemlju, možda ekstazu? Možda bi svatko od nas ponekad trebao "ušetati" nekada u nešto novo, nešto drugačije?

Umjetnost igra vrlo bitnu ulogu. No brzina i ritmičnost današnjeg svijeta, jednostavno ljudima više ne pružaju onoliko koliko mogu dobiti od umjetnosti. Već je svima poznata ona rečenica: "Slika govori više od tisuću riječi". Jer kada ljudske ruke nacrtaju djelo vrijedno svake pažnje, ono u istome trenutku može predstavljati tugu, bol, sreću, traženje, tamu, svjetlo, borbu, odustajanje, plakanje, smijanje, vrištanje, šutnju. Svatko će vidjeti ono što želi vidjeti, ono što nje-mu odgovara. Možda će u nekoj od slika pronaći drugu stranu sebe, možda će ga to nagoniti da postane ono što želi ili ono što jest.

Danas se vrijedne stvari, po mom mišljenju nimalo ne cijene. Većini, velikoj većini su zanimljivi samo uradci multimedije, interneta. Smatram da se današnje društvo potpuno izokrenulo po pitanju umjetnosti i starina. Danas se uopće više ni ne treba slikati na listu papira ili platna kada to možete sve uz pomoć nekakve moderne tehnologije. A i umjetnost se sama promijenila. Jeste li primijetili kako današnji umjetnici ako ih možemo tako nazvati, unose novu, potpuno novu dozu suvremenosti u slikanje, kiparstvo itd? To je u jednu ruku dobro, ali opet kada bolje svi skupno razmislimo baš i nije, mislim da umjetnost treba ostati onakva kakva je bila prije, jednostavna slika nacrtana na platnu sa kistom, temperama ili pak crno-bijela, ali da je njezina poruka jasno vidljiva svakome. I da govorи više, ma puno više od tisuću riječi. A i srednjoškolcima je riječ umjetnost postala potpuni tabu! Više nitko o tome ne razmišlja jer to nije moderno, nije popularno a ni zanimljivo. Zar vam zbilja nije zanimljivo pogledati neku sliku, iz prošlog stoljeća ili pak preprošlog, ali dobro je pogledati i shvatiti da je onaj tko ju je nacrtao bio ispred svoga vremena milijun koraka, pa čak da je i ispred vašeg uma miljama daleko?

Matea Ćurić, 3.h

Svaki čovjek treba obrađivati svoj vrt

Od trenutka kad se rodimo, već tad počinjemo obrađivati svoj vrt. Vrt je naš život u kojem sadimo cvijeće tj. postavljamo si ciljeve, beremo cvijeće tj. ubiremo proizvode našeg truda, dobivamo nagradu i čupamo korov, tj. mičemo i borimo se protiv zapreka koje nam stoje na putu do cilja.

Mnogo je i trnja u tom vrtu pa zato trebamo biti vrlo oprezni i paziti gdje koračamo. Ne govore nam bezveze stariji da je put do uspjeha trnovit. Postavljenjem ciljeva sami sebe iskušavamo da vidimo dokle možemo ići, dokle su na nam granice tj. ograda koja ograđuje naš vrt. Ponekad nam se dogodi da netko zaviri u naš vrt i savjetuje nas kako da naše cvijeće bude ljepše i bolje. Mislim da nama mladima dobro dođe pokoji savjet od starijih i iskusnijih koji nas usmjeravaju. Ali postoje i oni koji uđu u naš vrt i počnu ga krojiti po svome. E, takvih se ljudi moramo paziti jer oni nisu uspjeli izgraditi svoj vrt pa preko našeg vrta žele ispraviti svoje greške. Ljudi se vole petljati u tuđe živote i uživaju u tuđoj patnji kad netko pogriješi, a bilo bi im bolje da žive svoj život i vode brigu o svome i druge puste da se bore najbolje što mogu. U početku to budu bezazleni savjeti koje poslušamo, ali na kraju, korak po korak, otrgnu nam uzde našeg života.

Naš život će biti svakim danom sve bogatiji i bogatiji kako odrastamo i koračamo kroz život. Bitno je u životu da si ne zadajemo ili postavljamo neke ciljeve koje ne možemo ostvariti ili da si postavimo puno ciljeva, a nijedan ne ostvarimo.

A što kad dođe vrijeme kad u vrtu više nemamo mjesta? Tada trebamo reći sami sebi da smo uspjeli, uspjeli smo izgraditi svoj vrt i trebamo biti ponosni na sebe. Bilo je dobrih i loših trenutaka, bilo je sunca i kiše, ali i suše. Sve su to bile prepreke ili nagrade u našem životu, vrtu koji cvate, koji je svakim danom sve ljepši i ljepši i kojeg trebamo samo održavati da stalno bude tako ljep. Osjećaj ponosa i pobjede, osjećaj da su nam duša i tijelo zadovoljni zbog tolikog napornog rada, to je osjecaj koji donosi srecu, veselje, to je osjecaj koji stavlja osmjeh na lice.

Puno je toga što nas čeka u životu, izazovi su pred nama svaki dan, a na nama je hoćemo li te izazove savladati uz rad i trud ili ćemo dopustiti da netko drugi to učini umjesto nas. Upornost se isplati i zato se trebamo boriti da naš vrt uvijek bude ljep. Stoga vas pitam, jeste li uredili svoj vrt?

Lektira - stvar slobodnog izbora ili diktata?

Kada današnji učenici čuju riječ lektira, odmah im se digne kosa na glavi, zar ne? A zašto je to tako? Što mislite, je li lektira potrebna u našem školovanju ili je to samo hir profesora? Ako postoji ijedna stvar u današnjem svijetu koja će naš rječnik obogatiti, onda je to zasigurno knjiga! No da bih prvo odgovorila na naslovno pitanje, pokušat ću našim učenicima objasniti zašto je po meni važna lektira. No, ostavimo se sad te riječi lektira; upotrijebit ćemo onu čarobnu, poznatu riječ: knjiga!

Jeste li ikada razmišljali koliko je vremena, a naravno i koliko je mašte piscima bilo potrebno da bi napisali knjigu koju vi čitate? Da biste napisali dobru, kvalitetnu knjigu, morate imati talenta, ali i slobodu i svestranost te biste trebali biti otvoreni. Koliko vam se puta dogodilo da vas roditelji natjeraju da pročitate neku knjigu i onda nakon što je pročitate, shvatite koliko je zapravo ta knjiga dobra, magična i veličanstvena? Jednom? Par puta? Nikada?! Dobro, za sve postoji prvi put, a i držimo se one, nikad ne reci nikad.

Našla sam jedan odličan citat Aleksandra Aleksandroviča Bloka koji kaže: Knjiga je velika stvar, ako se čovjek njome zna koristiti. Što je pisac time htio reći? Ako pročitate knjigu i razumijete ono što je njen bit (jer svaka knjiga ima svoju priču, svoje čari i draži) onda ste postigli nešto, postali ste dio te knjige i dio piščeve mašte, prodri ste u njegovu intimu i njegov um, saznali ste i otkrili njegove tajne svjetove, njegov način razmišljanja i njegovu drugu stranu. Knjiga se na različite načine otvara onima koji je prvi put ili samo povremeno uzimaju u ruke i onima koji su život sjedinili s njom, prepustajući joj se kao što se zaljubljen čovjek prepušta volji i čarima žene s kojom namjerava da provede cijeli život ustvrdio je Johann Wolfgang von Goethe.

Kako bismo mogli prokomentirati ovaj citat? Sve je u vašim rukama, način na koji gledate okolinu oko sebe, kako promatraste ljude i život. Ako se sjedinite s nekim štivom, ako ga potpuno razumijete, onda ste postigli uspjeh. Knjiga otvara naš um, natjera nas da se bar na tren zamislimo, ona otvara naše uskogrudne vidike, obogaćuje naš rječnik i uči nas nekim vrednotama.

Što mislite sad, nakon svega napisanog, je li lektira stvar slobodnog izbora ili stvar takozvanog diktata? Ja mislim da bi lektira trebala biti tj. ostati stvar diktata. A riječ diktat? Kako ste je protumačili? Ma ne, nije to nikakav spartanski režim, nikakvo namjerno maltretiranje ili nešto slično, naravno da naši dragi profesori znaju koje knjige najbolje odgovaraju našem mladom, još nedovoljno izraslom umu. A što dobivamo ako pročitamo neku knjigu? Ili par knjiga? Ma za početak je nekome dovoljno pročitati i samo jednu, sigurna sam da će nešto novo naučiti iz nje, neku novu zanimljivu riječ, kakav novi pojam, novi način razmišljanja. Važno je samo da otkrijete jednu pravu knjigu, knjigu koja se čini kao da je napisana samo za vas i otkrili ste jedan novi svijet. A svatko ima neku svoju knjigu. Pokušajte pronaći barem tu jednu knjigu, neko djelo u kojem ćete se prepoznati, koje ćete voljeti. Druge će knjige tada lako doći.

Moje osobno mišljenje što se tiče ove teme je: ako netko želi čitati, ako se želi obrazovati, onda će to učiniti na bilo koji mogući način, izvući će knjigu sa prašne police i pročitati je (moguće i uživati u njoj). Svatko će pročitanu knjigu doživjeti na različit način, no ja mislim da će rijetko tko shvatiti stvarnu bit neke knjige. Toje moguće, ali da biste to uspjeli, morate pročitati malo više. No, ako pročitate malo više knjiga, stvarate neki svoj ukus, učite se kako prepoznati ono što volite i počinjte stvarati kriterije kojima ćete vrednovati napisano. I definitivno nisam za to da si učenici sami biraju knjige koje će čitati jer mislim da mi kao još uvijek adolescentna skupina, ne znamo, doista ne znamo, što bismo mogli čitati, koju vrstu lektire za određeni period. Redoslijed čitanja lektira u cijelom školovanju tokom našeg života mogla bih poistovjetiti sa ciklusom ljudskog života, od rađanja pa do smrti. U početku, krenut ćete sa najjednostavnijim knjigama, kao što su na primjer basne! U tim kratkim pričama naučite kakvi su zapravo ljudi, kakav je njihov karakter samo što ih pisci u basnama predstavljaju pomoću životinja. A onda dalje tijekom života krećete na teže teme, kao što kasnije kada odrastemo nailazimo na prve probleme, svoje prve zablude tako i u lektirama spoznajemo stvarni svijet gledan iz različitih kutova, iz različitih percepcija. Ako se niste naučili, tj. ako niste nikada pročitali onu najjednostavniju pričicu, kao što je ona o cvrčku i mravu, onda niste zapravo ništa ni učinili. Niste se ni pomakli sa stadija djeteta i vjerojatno nećete čitati ni složenije knjige, kao što u životu nećete se znati nositi sa težim teretom.

Namjerno ću ovdje stati, pustit ću vas da se zamislite, da malo razmislite, možda stvarno ne bi bilo loše da sjednete i pročitate neku kratku priču, kratku ali poučnu? Možda nešto svi zajedno naučimo pa se ubuduće budemo bolje nosili sa životnim činjenicama i stvarnošću.

Obrada jedne lektire - Povratak Filipa Latinovcza

Miroslav Krleža rođen je 7.srpnja 1893. u Zagrebu. Pisac je prvog modernog hrvatskog romana, Povratak Filipa Latinovicza. Jedan je od najplodnijih i tematski najraznovrsnijih autora hrvatske književnosti – i zbog toga jedan od autora koji sigurno svaku, ali baš svaku generaciju učenika čeka na državnoj maturi. Razlog tome su Krležin stil, teme koje obrađuje i to što je bio vodeći hrvatski autor jako dugo – okušao se u svim književnim rodovima, pisao i pjesme i romane, pripovjetke, drame i eseje. Navedeni roman je roman lika čija je središnja tema povratak. Po uzoru na Prousta, Krleža svog junaka ostvaruje kroz njegove monologe, simultani tijek prošlosti i sadašnjosti te reduciranu fabulu u kojoj su naglašena Filipova sjećanja i podsvijest. Osim navedenog romana, Krleža je napisao romane: Na rubu pameti, Zastave, Banket u Blitvi u kojima je često odao svoju političku tendenciju te je zbog toga njegov opus jedno vrijeme ostao u sjeni. Umro je 29. prosinca 1981.

Filip, tražeći svog oca i identitet, shvaća da je davno izgubio vezu s „panonskim krajem“. Na svoje još veće razočaranje, uviđa da je Regina, njegova majka i ujedno najtajnovitija pojava njegova djetinjstva, potpuno druga osoba: groteskna ostarjela bordel-dama. Jedan od znakovitih ulomaka govori o Filipovom portretiranju vlastite majke; taj je ulomak znakovit jer Filipu slika koju radi pomaže da otvori oči i vidi majku onakovom kakva uistinu je. Majka ga moli da naslika njen portret te Filip, ne mogavši izbjegći tu dužnost, naslika njeno pravo lice, lice koje on vidi ispod te sve šminke. On u njoj vidi svoje djetinjstvo, razlog njegove otuđenosti i krize identiteta. U crnoj svili je tu ženu jedanput davno, prije mnogo godina, neobično intezivno doživio u onoj čudnoj zlatnoj kavani, kad je čekao na nju čitav dan. Ovo je citat u kojem vidimo Filipovo djetinjstvo, djetinjstvo koje mu je majka, izbacivanjem na ulicu i zaključanim vratima, zauvijek prekinula.

Glavni lik je impresionistički slikar, njegov portret mora izgledati istinito, to jest, on majku želi prikazati onakvom kakva je ona uistinu, a ne njenu masku, krinku koju nosi pomoću šminke i modnih dodataka: A iza toga jedno nenaravno lice, neprirodno, lažno, lice zapravo majmunsko, neobične, zgužvane fiziognomije. Filip u prva dva dana slika njene obrise te ona zadovoljno odobrava svaki njegov pokret kistom. Ali kasnije, što je Filip dulje gleda i slika, on uviđa njeno pravo lice, njenu prijetvornost. Svakim pokretom njegova kista, oštре dlake brišu nanose njene šminke i otkrivaju njene podočnjake, sjenke poroka. Svakim pokretom njegova kista, Filip vidi nove boje i motive, budi se njegov stvaralački zanos, a majka je sve nezadovoljnija. Filip je zadovoljan jer uspijeva napraviti ono što i je zadatak svake umjetnosti – prikazati istinu, secirati temu koju prikazuje, ali je zato majka nezadovoljna jer se na slici počinje gubiti talog iza kojeg se skriva, a počinje na vidjelo izlaziti njeno pravo lice, lice kakvo ne laska.

Introspekcijom odnosno samopromatranjem, ulazimo u Filipovu podsvijest, sjećanja i emocije te zajedno s njim otkrivamo pravo lice njegove majke što se skriva ispod klaunske maske. Završivši portret, Filip je zadovoljno pušio cigaretu, a majka je pokušala nešto reći. Međutim, nije uspjela i samo je brzinula u plač. Ona je shvatila kako je sin vidi unatoč uređivanju i ljubaznosti, ona je u slici vidjela sve svoje pogreške i njegovu mržnju prema njoj. Prestao je slikati i portret je spremio u ormara.

Pisac je ovim ulomkom pokazao portret djetinjstva glavnog lika i postupcima poput simultanosti vremena i introspekcije pokazao prave boje i slike njegovih sjećanja. Ovaj ulomak je samo jedan od brojnih u romanu kroz koji Krleža prikazuje Filipovo traganje za odgovorima brojnih zagonetki njegova djetinjstva. Filip je godinama htio otkriti tko je njegova majka zapravo, a na tu tajnu uspio je odgovoriti portretom. Njegov probuđeni interes pri slikanju majčina portreta prikazuje slikarski zanos, no i želju da otkrije svoj identitet, što je na kraju romana i uspio kao i identitet svoga oca kojeg je majka otkrila kao Liepacha.

Mislim da je ovaj roman jako težak za čitanje, složen, opširan i pun različitih slojeva i psihologije. Filip je imao jako teško djetinjstvo u kojem je imao jako puno nepoznanica, poput otkrivanja identiteta svoga oca, majke... Filip traga za izgubljenim vremenom, za svojim djetinjstvom i i za životom iz prošlosti koji je odredio njegov sadašnji život.

Preporuka za čitanje

Dolazi ljetо, bliže se praznici, uskoro ћete imati mnogo slobodnog vremena. Osim uobičajenog prešetavanja po kavama, izlascima s priateljima, druženja sa svima onima za koje niste našli vremena jer ste vrijeme provodili na nastavi, pokušajte naći vremena za još jednu jako važnu osobu. Za nekoga do koga vam je sigurno jako stalo i za koga želite da napreduje i razvija se u svakom pogledu. Nađite vremena za sebe. Odmorite se od obveznih lektira, ali nemojte zapustiti čitanje. Ili, ako lektiru nikada u životu niste ni taknuli, pokušajte pročitati knjigu koja vas privlači, s nekom temom koja vas zanima i koja će vas odljepiti od kompjuterskog ili televizijskog ekrana, maknuti iz gradske gužve i opustiti. A sigurno ћete imati i druge koristi od pročitane knjige. Bar ћete iduću školsku godinu moći zadiviti (ili možda zabezeknuti) svoju profesoricu hrvatskog kad joj se pohvalite načinom na koji ste proveli bar jedan dan praznika. Pokušajte.

1. Anne Rice, Intervju s vampirom

I prije fame s vampirima koja sestvorila zahvaljujući Sumrak sagi, ljudi su zanimali vampiri. Ovo je jedna od knjiga koja je popularizirala bijedoputa čudovišta žedna vaše krvi, a po kojoj je također snimljen film, s Bradom Pittom i Tomom Cruiseom. Zanimaju li vas vampiri, pokušajte s ovom knjigom, prvom u vampirskom serijalu Anne Rice.

2. Philip Pullman, Polarno svjetlo

Kao mjerilo zanimljivosti neke knjige može vam poslužiti podatak je li ekranizirana ili ne. Polarno svjetlo je prvi dio trilogije Njegove tamne tvari, odlična knjiga o paralelnim svjetovima, o ljudima čija je duša vidljiva kao daemon, tj. materijalizirana u obliku životinje (kod djece, daemoni mogu mijenjati oblik, dok se nakon puberteta oblik ustaljuje u jednom liku – kao mačka, polarni leopard, zlatni majmun, vilinski konjic ili nešto deseto). Ta se knjiga vodi kao dječja literatura, ali zapravo se radi o knjizi koju mogu čitati i odrasli, koja obrađuje vrlo odrasle i zanimljive teme. I, nemojte se dati zavarati filmom snimljenom po ovoj knjizi – knjiga je mali milijun puta bolja.

3. Yann Martel, Pijev život

Pio je dječak koji je preživio brodolom uspjevši se dohvatiti čamca za spašavanje. Pokušava preživjeti na oceanu i živ dočekati spasitelje, ali osim žege, vrućine, velikih valova ima jedan puno veći problem – s njim je na čamcu i odrasli bengalski tigar koji se također uvukao u čamac.

4. G.R.R.Martin, Igra prijestolja

Još i prije HBO-ove ekranizacije planetarno popularno djelo po čijim likovima ljudi daju imena svojim kućnim ljubimcima i čak i djeci, čije likove tetoviraju i čije se nove pustolovine željno očekuju. Igra prijestolja prva je u nizu priča o zemljama Westerosa, kraljevinama koje se nalaze na stupnju razvoja koje odgovara srednjem vijeku, ali i koje se nalaze u opasnosti od zmajeva, živih mrtvaca i međusobnih sukoba te kojima tresu nevjerojatne političke spletke. Neopisiva i vrlo obimna knjiga – nemojte je se uplašiti, dajte joj priliku i bit će vam žao što nema još koju stotinu stranica više

5. Stephen King, Vidikovac

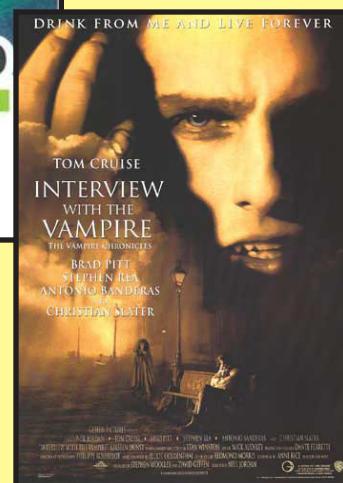
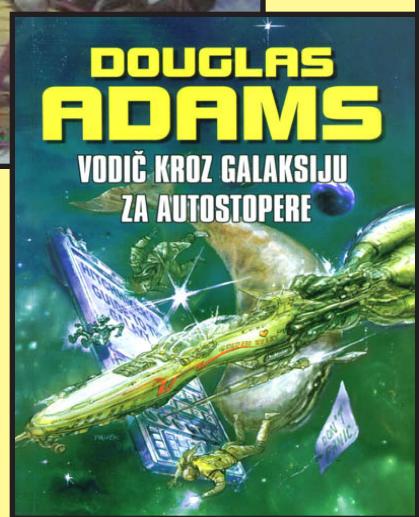
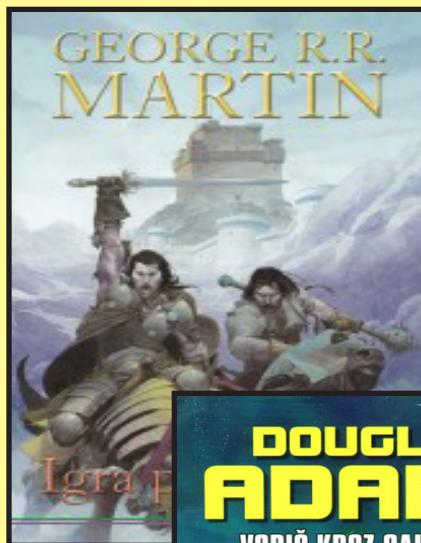
King je možda i najpoznatiji svjetski pisac horora i gotovo nema njegove knjige koja nije ekranizirana. Napisao je jako puno knjiga, a Cujo je samo jedna od njih. Cujo je veliki, teški, inače dobroćudni bernardinac koji, zaražen bjesnilom, počinje maltretirati majku sa djetetom, zarobljenu u pokvarenom autu. King genijalno stvara jezivo ozračje, odlično opisuje i motivira likove i autor je koji će možda najlakše privući vašu pažnju. Ako vam se ne da čitati roman, pokušajte s priповjetkama Gole kosti.

6. Douglas Adams, Vodič kroz galaksiju za autostopere

Ukratko, najsmješnija znanstveno-fantastična priča dosad napisana. Jedini preživjeli Zemljani krstari svemirom nakon što je Zemlja uništena da bi es napravilo mesta za galaktički brzovozni put i upoznaje neobične planete i još neobičnije stanovnike kraj kojih će se gubitak kuće i općenito planeta Zemlje, činiti kao najmanji problem

7. Agatha Christie, Deset malih crnaca

Deset se ljudi nalazi na jednom otoku, a svaki je dan jedan od njih ubijen. Uz ovaj, možda i najbolji krimi pozнате britanske autorice, zanimljivo bi vam moglo biti i Ubojstvo u Orient-expresu – roman u kojem se ubojstvo događa negdje između Vinkovaca i Slavonskog Broda

Zašto jedem čokoladu?

Čokoladu jedem kada god stignem, koliko god stignem, kada mi je pri ruci, pri prstima, blizu nosa, u glavi. Jedem! Ili barem mislim o njoj. Makar sanjam. Dugo me držala ona nugat, ali je nepričekana pobjednica ona s cijelim lješnjacima, da ih je što više. U zadnje vrijeme pobjeđuje milka. Niti ne vidim paketić, već je nema. U nedostatku iste, dobra je i mlječna. I za kuhanje. Mmmm... Obožavam čokoladu! Rijetko kada štedim. I sebe i nju. Dobro, ako je ona velika, onda potraje malo duže. Ali ove malecke gotovo uvijek nadrapaju. Nije da moram, je li... Ali, kad je tako fino!

Čokolada - drevna 'hrana bogova', lijek za čovjeka

Priča o čokoladi seže u drevnu prošlost, a prvi put se spominje u civilizacijama Indijanaca, Maya, Azteka i Olmeka koje su obitavale na području centralne Amerike, današnjeg Meksika i na okolnim prostorima. Riječ čokolada potječe od astečke riječi xocolatl, što znači "gorka voda", a prvi pisani trag o čokoladi ostavile su Maje. Stare civilizacije Azteka smatrале су čokoladu "hranom bogova", ili možda bolje, "pićem bogova", budući da se čokolada stoljećima konzumirala u obliku napitka.

Legenda kaže da je Montezuma, aztečki vladar iz 16. stoljeća navodno je pio 50 šalica čokolade prije posjeta svojemu harem, budući da se čokolada smatraла afrodiziјakom. Drevne civilizacije indijanaca njegovale su brojne recepte za pripremu kakao napitaka. Mljevena zrna kakaoa dodavana su u vruću ili hladnu vodu, a kao začini su korišteni kukuruz, mljevene chilli papričice, vanilija, sjemenke, korijenje, med i razne vrste cvijeća. Takvi napitci i umaci konzumirani su u različitim prigodama, a često su se dodavali raznim vrstama jela. Kakao i čokolada bilo je piće za sve klase i sastavni dio javnih ceremonija i rituala. Legenda kaže da su u Nikaragvi, uoči dolaska Europljana, zrna kakaoa korištena umjesto novca, poput kovanica. Tamo je dakle, novac doslovno "rastao na drveću".

Europljane je s čokoladom upoznao Kristofor Kolumbo, koji je na svojem četvrtom putovanju, 1502. u zaljevu Honduras-a naišao na kanu koji je prevozio različite vrste tereta, među kojima su se našla i zrna kakaoa. U početku, Europljani nisu prihvaćali okus čokolade, koji im je bio isuviše gorak, posebice kada je sadržavala chilli papričice. Stoga su stanovnici staroga kontinenta prekrojili recepturu prema svojem ukusu i dodali med, šećer i cimet. Krajem 16. stoljeća, čokolada je bila skupocjen napitak koji se povezivao s plemenitaškim obiteljima, a bila je posebno cijenjena na španjolskom dvoru. Čokolada se iz Španjolske proširila na Italiju i posredstvom kraljevskog vjenčanja u Francusku. Do sredine 17. stoljeća, u Parizu su otvorene brojne "kuće čokolade", iako je čokolada još uvijek velikim dijelom bila rezervirana za elitu. Zbog svoje primamljivosti i hranjivosti postupno je postala popularna među svim klasama u katoličkoj Europi, posebice u zemljama Mediterana.

U drugoj polovici 17. stoljeća javilo se pitanje treba li čokoladu smatrati hranom ili pićem. Presudu je donijela Crkva, usporedivši čokoladu s vinom, koje se smatra pićem, iako posjeduje hranjivu vrijednost. Tako je čokolada postala piće za žene, a kava piće za muškarce u nekim krajevima zapadne Europe. Tijekom 18. stoljeća, čokolada je postala sve prisutna, a bila je dostupna u brojnim oblicima – kao pasta, blokovi, napitci, s dodatkom šećera, vanilije, cimeta i drugih začina.

Nekoliko malih trikova za bolji užitak u konzumiranju čokolade

- Čokolada je najukusnija kada se konzumira na prazan želudac. Idealna temperatura za konzumiranje čokolade je između 18 i 20 °C. Nikada ne pohranjujte čokoladu u hladnjak - to će uzrokovati razdvajanje kakaa i stvaranje bijelih mjeđurića
- Idealna temperatura za čuvanje čokolade je 10-15°C.
- Ukoliko kušate nekoliko različitih vrsta čokolade, uvijek započnite sa onom koja ima najmanje kakaa, to je najčešće mlječna čokolada (izuzev bijele čokolade koja uopće ne sadrži kakao)
- Kada jedete tamnu čokoladu, pustite da vam se nekoliko sekundi topi u ustima te otpusti svoje prve okuse i arome. Zatim je nekoliko puta lagano prožvačite kako bi se otpustila sekundarna aroma. Potom pustite da još malo «odleži» u ustima. Na ovaj način ćete osjetiti čitav spektar okusa koji nudi dobra čokolada.
- Ukoliko se na površini čokolade stvorio bijelo – sivi pokrov, zbog neadekvatnog skladištenja, to znači da je čokolada izgubila na kvaliteti, okusu i teksturi, stoga izbjegavajte takvu čokoladu ako ste istinski ljubitelj ove namirnice

Mitovi i činjenice o čokoladi

1. Čokolada sadrži puno kofeina

Nije istina. Čokolada sadrži male količine kofeina. Jedna tamna čokolada (100 gr) sadrži od prilike istu količinu kofeina, što i jedna šalica kave.

2. Čokolada uzrokuje akne

Nije točno. Istraživanja nisu pokazala nikakvu povezanost između akni i konzumiranja čokolade, čak i u velikim količinama.

3. Čokolada uzrokuje karijes

Nije istina. U zadnje vrijeme znanstvenici se sve više slažu s time, da nije samo šećer uzrok karijesa, nego bilo koja hrana koja se dugo zadržava u ustima. Na primjer, grickalice i suho voće mogu se lako zaglaviti između zubi i postati uzrokom karijesa.

4. Puno je ljudi alergično na čokoladu

Zabluda. Alergija na kakao je rijetka pojava. Većina ljudi je alergična na mlijeko, jaja, soju, pšenicu i orašasto voće, koje može sadržati čokolada. Ako ste alergični, pažljivo čitajte etikete i kupujte tamnu čokoladu, koja ne sadrži ove alergene.

5. Nemojte pretjerati sa čokoladom

Kao i u svemu, u prehrani je potreban balans. Jesti čokoladu je dobro, ali nije dobro ako ju jedete previše. Nekoliko kockica tamne čokolade dnevno je dovoljno da dobijete dobrobit od antioksidanata i minerala, koje sadrži.

Neki od najpoznatijih citata inspiriranih čokoladom, u stvarnom životu i na filmu su...

Među prvima koji će vam pasti na pamet je sigurno rečenica Forresta Gumpa u istoimenom filmu, a koja glasi: Život je poput bombonijere... nikad ne znaš što ćeš dobiti.

"Ono što vidiš ispred sebe, prijatelju, je život ispunjen čokladom." – Katherine Hepburn

"Nema ničeg boljeg od dobrog prijatelja, osim dobrog prijatelja s čokoladom." – Linda Grayson

"Nikad nisam susrela čokoladu koja mi se nije svidjela." – Deanna Troi, Star Trek: The Next Generation

"Svaka normalna osoba voli čokoladu." – Bob Greene

"Bog je andelima dao krila, a ljudima čokoladu." – Nepoznat autor

"Čokolada nije nadomjestak za ljubav. Ljubav je nadomjestak za čokoladu. Čokolada je, prihvatimo to, puno pouzdanija od muškarca." – Miranda Ingram

Pet najskupljih čokolada na svijetu

Poslije dijamanata, čokolada je najbolji prijatelj svake žene. Možda će vam se učiniti da je riječ o "jeftinom prijateljstvu", ali niste upravu. Vrhunska čokolada koju prave vrhunski čokoladeri sa vrhunskim sastojcima ima i cijenu koja ide uz sve to. Ove čokolade možda nisu skupe kao dijamanti, ali nisu ni vječne. Isplate li se, procijenite sami.

Chocopologie

Čokoladna slastica je najskuplja na svijetu. Pravi je kompanija Knipschildt, a pola kilograma košta 2600 dolara. Napravljena od 70 postotne Valrhona čokolade i slatke pavlake te se 24 sata namače u vaniliji i čistom ulju od tartufa. Kakao prah se dodaje ručno.

Noka

Noka pravi najbolju tamnu čokoladu zahvaljujući odabiru najboljeg kakaa sa plantaža u Venecueli, Obali Slonovače, Trinidada i Ekvadora. Sastoji se od 75% kakaa i ostalih sastojaka, poput kakao maslaca i sl. Ono što je posebno kod ove čokolade jeste da ne dodaje nikakve aditive niti aromu vanilije. Okus je 100% autentičan. Proizvodi je Noka Vintages Collection, a košta 854 dolara za pola kilograma.

Delafee

Za one koji vole da jedu zlato Delafee čokolada je pravi izbor. Umjesto da čokoladu prave sa lješnjacima ili bademima, na svaku kuglicu ručno su dodali pravo jestivo 24-karatno zlato. Od ostalih sastojaka u čokoladi ima šećera, ulja od kokosa, kakao maslaca, mlijeka u prahu i vanilije. Čokoladu prvi švicarski Delfee, a pola kilograma košta 504 dolara.

Richart

Čokolada Richart možda jeste četvrta najskuplja čokolada na svijetu, ali je napravljena od 70% Criollo kakaa iz Venecuele kojeg smatraju najkvalitetnijim kakaom za čokoladu na svijetu. Zrna kaka su fino usitnjena tako da daju jedinstven ukus čokoladi. Richart čokoladi se dodaju najbolje vrste badema, kupina, jagoda te mnoštvo egzotičnih začina. Richart se proizvodi u Francuskoj, za 120 dolara dobit ćete pola kilograma čokolade.

Godiva G

Slavna Belgijska čokoladerija Godiva, nedavno je predstavila "G" kolekciju. Čokolade se prave od različitih sastojaka, poput smjese sa 100% kakao maslacem, tasmanijskim medom te meksičkom ljutom čokoladom. Godiva G kolekcija je najjeftinija. Cijena je "samo" 177 dolara za pola kilograma.

Nomen Est Omen - Značenje imena

Jedna latinska izreka kaže: Nomen est omen, tj. Ime je znak. Svako ime nosi neko značenje koje mi možda ne znamo i koje nam je skriveno jer je nastalo u davnim vremenima ili je stiglo iz dalekih zemalja. Neka imena imaju značenje koje nikada ne bismo očekivali, a neka znače nešto potpuno drugo od onoga što mi mislimo da bi trebalo. Primjerice, ime Suzana nema nikakve veze sa suzama, što bismo možda pomislili, nego je to hebrejsko ime i prevedeno na hrvatski zančilo bi Ljiljana! Nabrojali smo najpoznatija i najčešća imena u Hrvatskoj (ili bar u našoj školi) i objasnili što zapravo znače. Pokušajte naći svoje. A ako vašeg imena slučajno nema, potražite ga u školskoj knjižnici, u Rječniku stranih riječi, Bratoljuba Klaića.

Alma – latinski „duša“

Ana, Anita – žensko ime hebrejskog porijekla koje ima značenje „milostiva“, ali i „ljupka, mila, blaga, blagotvorna“

Adam – „čovjek od zemlje“

Aleksandar – u početku počasno ime Parisa, lika iz Ilijade, znači „branitelj ljudi“; iz tog imena izvedena su ostala imena poput Aleks, Sandra, Ksaver, Sanda i sl.

Anamarija – žensko ime koje je sastavljeno od dva imena, Ana i Marija. Ana znači: „milostiva“, a Marija ima više različitih interpretacija, na hebrejskom „gorčina“, na latinskom „zvijezda mora“, na staroegipatskom „voljena“

Antun, Antonije – muško ime latinskog porijekla koje ima značenje: „prvi“, prednji u boju“

Augustin – „posvećeni, nepovredivi“

Barbara – žensko ime grčkog porijekla koje ima značenje „strankinja, tuđinka“

Bartolomej – „borbeni sin“

Bernard – ime germanskog porijekla, znači „jak kao medvjed“

Bruno – muško ime talijanskog porijekla koje ima značenje „smeđ“

Benjamin – muško ime hebrejskog i arapskog porijekla koje ima značenje „sin desne ruke, sin juga“, a u hebrejskim zajednicama to je ime dobivao najmlađi član obitelji, ljubimac i miljenik cijele zajednice

Dijana – žensko ime latinskog porijekla po rimskoj božici lova

Dejan – muško ime slavenskog porijekla koje je izvedeno od: „deja“ i „dejati“ što znači „činiti“, djelovati“. Također bi se moglo odnositi na latinsko „deus“ što znači „Bog“

Damjan – muško ime grčkog porijekla koje ima značenje „krotiti“, „savladati“, „osvojiti“

Danijel – muško ime hebrejskog porijekla koje ima značenje „Bog je moj sudac“

Dolores – ime nastalo u čast Gospe od Sedam Žalosti

Dora, Doroteja – ime sastavljeno od grčkih riječi doran – dar, theos – božji, dakle „dar božji“

Doris – „darovita, talentirana, darežljiva“

Emanuela – žensko ime koje na hebrejskom jeziku znači „Bog je s nama“

Eva – „majka života“

Filip – muško ime grčkog porijekla koje ima značenje „priatelj ili ljubitelj konja“

Franjo – od germanske riječi franc, „slobodan“

Gorana – žensko ime koje dolazi od imenice „gora“, tj. „šuma“, planina“

Gordana – žensko ime slavenskog porijekla koje ima značenje „gorda“, ponosna“

Helena – žensko ime grčkog porijekla koje ima značenje „baklja“, sjaj“

Ilija – „moj Bog je Jahve“

Ines - žensko ime koje dolazi od grčke riječi agnes što na grčkom znači „čistoća, svetost, nevinost“

Ingrid - žensko ime koje dolazi iz staroindijskog jezika i ima značenje „Ingova ljepota“

Ivana - žensko ime hebrejskog porijekla koje ima značenje „Bog je milostiv, ali i „Bogu mio“

Jakov - od hebrejske riječi iahagob, „on slijedi (Boga)“

Josip - muško ime koje na hebrejskom jeziku ima značenje: „Bog se uvećava (u moći, snazi) ili „Bog daje“

Julija – „blistava“

Juraj - muško ime grčkog porijekla koje ima značenje: „ratar, poljoprivrednik“

Karlo - muško ime skandinavskog porijekla koje ima značenje „slobodan čovjek“ ili samo „čovjek“, ali tu su i germansko značenje „ljudina, momak, muževni“

Kristijan - muško ime koje dolazi od Hristan. Grčki christianos znači: „kršćanski“, pomazanički“, hristovski“

Lara - žensko ime koje ima nekoliko značenja, u hindujskom „graciozna“, u engleskom „poznata“, u latinskom i grčkom „vesela“

Laura - žensko ime koje na latinskom jeziku znači „vijenac“, lovor“

Leopold – „hrabar u narodu“

Lidija – označava ženu iz kraljevine starog vijeka, Lidije

Lucija – „koja svjetli“

Luka – označava čovjeka koji je podrijetlom iz Lukanije u Italiji, ime se poslije porširilo iz Italije i stiglo i u Hrvatsku

Magdalena – „podrijetlom iz Magdale“, hebrejsko ime

Maja - žensko ime porijeklom iz grčke i rimske mitologije. U grčkoj mitologiji Maja je najstarija od sedam kćerki titana Atlasa, a u rimske mitologiji Maja je božica rasta i plodnosti

Marija - žensko ime koje ima nekoliko interpretacija, hebrejski znači „opora, trpka“, ali i „ona koju Bog voli“, latinski „zvijezda mora“, staroegipatski „voljena“

Marina - žensko ime iz latinskog jezika. Dolazi od riječi marius koja ima značenje „morska“

Mario - muško ime iz latinskog jezika (marius) i ima značenje „muževan“

Marko - muško ime latinskog porijekla, od riječi marcus koja ima značenje „mlat“, čekić“, ratnik“

Marta – „gospodarica, gospoda“

Martin – „ratnik“

Matej - muško ime hebrejskog porijekla koje ima značenje „čovjek od Boga“ ili „Božji čovjek“

Nikolina - žensko ime grčkog porijekla, nastalo je od riječi „nichos“ (pobjeda) i „laos“ (narod) pa tako to ime znači „narodna pobjednica“

Nives – „snježna“

Paula - dolazi od latinske riječi paula koja ima značenje: „malena“, kao što ime Pavao dolazi od lat. paulus, „maleni“

Patrik - muško ime koje dolazi od latinskog patricius koje ima značenje „plemić“

Petar – ime koje znači „stijena“

Robert - muško ime germanskog porijekla koje ima značenje „svijetla slava“

Sandra - žensko ime grčkog porijekla (skraćeno od Aleksandra) koje ima značenje „zaštitnica naroda“

Silvija - žensko ime latinskog porijekla koje ima značenje „šuma“, gora“

Sara – „kneginja“

Stjepan – „okrunjeni“, povezano sa hrvatskim imenom Krunoslav – oba mena znači isto pa su Stjepani i Krunoslavi zapravo imenjaci

Suzana – potječe od hebrejske riječi „ljljan“

Tatjana - žensko ime latinskog porijekla koje je nastalo od rimske porodice Tatius, iz tog se imena razvilo i ime Tanja kao njegov kraći oblik

Tea - žensko ime koje dolazi od grčke riječi thea koja znači „božica“

Teodora - žensko ime grčkog porijekla koje ima značenje „Božji dar“

Tomislav - muško ime slavenskog porijekla koje potječe od starog imperativa „tomiti“ ili „mučiti“

Toma – aramejska riječ, znači „blizanac“

Tereza – nejasno porijeklo, ali možda potječe od grčke riječi therā, što znači lov pa bi se ime moglo prevesti kao „lovkinja“

Sebastijan – „časni“

Valentin – „zdrav, čio“

Vanda – „Slavenka“, Njemci su riječju Wenden zvali Slavene

Viktorija - žensko ime latinskog porijekla koje dolazi od riječi victoria koja ima značenje „pobjeda“

Viola – „ljubica“

Vedrana - žensko ime čije značenje dolazi od pridjeva „vedra“

Vladimir - muško slavensko ime koje je nastalo od riječi „vladati“ i „mir“

Zoran - muško ime nastalo od riječi „zora“

Zvonimir - muško ime koje dolazi od imperativa „zvoni“, zvoniti“ i „mir“

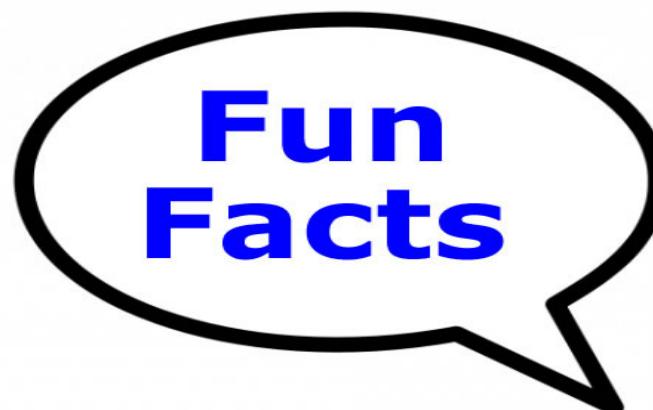
Sandra Stilinović i Maja Brnić, 1.g

Jeste li znali?

SVIJET:

- svaki put kada polžete poštansku markicu unosite u organizam deseti dio kalorije?
- otvarač za konzerve je izmišljen 48 godina nakon što su prvi put upotrebljene konzerve?
- su u New Yorku sve općine otoci, osim Bronx-a?
- je od svakih 200 ljudi u prosjeku jedan psihopat?
- ljudsko srce stvara toliki pritisak u tijelu dok pumpa da može izbaciti mlaz krvi više od 9 metara?
- šišmiši uvijek skreću ulijevo kada izlaze iz pećine?
- pingvini žive i u Africi?
- je između 1902. i 1907. godine isti tigar ubio 434 ljudi u Indiji?
- je najjači mišić u ljudskom tijelu jezik?
- ljudsko tijelo ima otprilike 62.000 km kapilara?
- svaka kap morske vode sadržava približno milijardu atoma zlata?
- alkoholna pića sadrže svih 13 minerala neophodnih za ljudski život?

OD KUĆE DO ŠKOLE:

- učenik koji iz Nove Gradiške svakodnevno putuje vlakom do Slavonskog Broda na dan pređe 120 kilometara, na mjesec 2600 km, što je udaljenost od Broda do Madrija, a godišnje 23000 km, što je udaljenost od Broda do Tokia?
- ako je na mjesec, učenik prozvan po dva puta iz svakog predmeta, tijekom školske godine pred pločom se „znoji“ 270 puta?
- ako tijekom sata tjelesne i zdravstvene kulture, učenik pretrči 3 kilometra, godišnje u dvorani pretrči 216 km?
- učenik koji potroši 20 kuna na užinu i kavu tijekom školske godine potroši 3600 kn, za što se može kupiti veliki LCD televizor?

Pjesme

DOKAZ

Gubeći razum,gubeći sebe,
pronašla sam nadu kad sam upoznala tebe.
Moje brige bi nestale kad moje oči
Susrele bi tvoje,a srce bi se topilo
Kad bi prislonio svoje usne na moje.

I u tom trenu sve su brige nestale,
pa čak i u najvećoj boli suze bi prestale.
Uzeo bi me za ruku i privukao k sebi,
tada sam znala da od svih ovih ljudi
ja pripadam samo tebi.

Ove dane i snove ja nikada mijenjala ne bih,
nit ovaj svaki kratki napisani stih.
Jer svaka riječ koja u ovoj pjesmi piše,
Napisana je kao dokaz da volim tebe,
Tebe,i nikoga više.

Rea Maoduš, 1.b

NEBU POD OBLAKE

Mene u letu ništa ne smeta,
jer sam poznanik cijelog svijeta.
Ljubimac sam svemira svoga,
zarobljenik srca tvoga.

Nebu u zoru pod oblake letim,
jer ponekad se svega sjetim.
Tvoga svjetla, tvoga čuda,
anđeoskog bijelog suda.

Od sreće sad bih te zagrljio,
vjerovala il' ne, nisam to odglumio
Kroz našu pjesmu bih plak'o,
pa ni sam ne znam kako.

Dominik Jagodić, 2.i

MARIJA

Ta djevojka predivnog stasa
Svako jutro zapjeva iz sveg glasa.
Mirisne i zanosne kose,
Hoda sama, kao dama, gdje god da je noge nose.

Oči tako nevine, pune istine,
Sreća joj tako dobro pristaje.
Marija ne hoda, Marija leti,
Da s tuga straha sjeti.

To nije njena gluma,
Nitko ne zna kako...
Da na njoj nema traga tuge,
Samo čisti osmijeh boje duge.

Ona je ljepša od bilo koje slike,
Nju svi čuju, čak i pored gradske rike.
Marija će nastaviti putem starim,
Te će zaljubljeno gledati srcem pravim...

Dominik Jagodić, 2.i

PJESMA

ZAŠTO ODLAZIŠ

Zašto odlaziš od mene,
svaki put kad odeš suza mi krene.
Tvoja ljubav MENI znači sve,
umro bih bez tebe.

Ljubavi moja, sve sam ti dao ,
a ti si mi leđa okrenula.
Tvoje srce u led se pretvorilo,
ono malo vatre što nam je ostalo, tvoje srce je ugasilo.

Nikada te prevario ne bih,
ti to vrlo dobro znaš!
Jer darovao sam ti mjesec i sunce,
a ti meni uza sve ovo, samo bol i tugu.

Od sada ne bih vjerovao više nikom,
zbog toga što si otisla.
Moja sreća te sve moje povjerenje nestalo je,
i moja zadnja nada potonula.

Ostavio sam ti mnogo sreće u životu,
zauvijek je čuvaj, jer ja odlazim.
Nije bitno gdje ni kada ćemo se sresti,
do tada se nećemo vidjeti.

Jednoga dana kada od žalosti umreš, doći ćeš u raj
te me vidjeti sretnog u letu sa Anđelima!
Znaj! To će biti tvoja patnja,
Gledati mene! Kroz Vječnost.

Dominik Jagodić, 2.i

Život je pjesma!
I jutro i večer,
I duša tijesna,
I rijeka što teče!

Nedaće svake,
I glava bijesna,
Boli jake,
Sve je pjesma!

Naša sreća,
Osmijeh na licu,
I radost najveća,
Sve je to pjesma!

Od začeća do smrti,
Nedaća previše,
Sreće još više.
Jer život je pjesma!

Ivana Šprajc, 3.h

ZNAM ZA PRIČU O SREĆI

Znam za jednu priču, znam za priču o sreći.
Ja pričam o sreći koja sve rane tijela liječi.
Ali sreća u ovo vrijeme zaista je rijetka,
Sreća bez imetka, živimo od petka do petka.

Gdje nalazi se sreća u ovom svijetu veta?
Ništa nije kao prije, ljubav izjavljuje se preko chata.
Nabaci koji komentar, bocni je, srce na zid,
Ne znam stvarno gdje nestao je onaj stid.

Gdje nestala je privatnost, gdje nestao je bit,
Bit ljubavi, bit iskrenosti, ovog doba postao sam sit.
Trebam odmora, trebam energije, trebam snage,
Snage da ne povrijedim osobe koje su mi drage.

Jer imam svoj stil, svoj osobni stil,
Ali za ovu realnost nisam, nisam nikako ja kriv.
Rođen prekasno, zahvatila me informatika,
Loša tematika, danas svjetska problematika.

Dio sam toga, ali mogu se lako riješiti,
No otkako je ono tu, samo počeo sam grijesiti.
Igrališta su prazna, zato igraonice su pune,
Na elektroniku, na sve to, troši se do zadnje bijedne kune.

Dok pričam o sreći, u glavi javlja se osjećaj treći,
Osjećaj odbačenosti koji mojoj osobnosti šteti.
Jesam li ja kriv ili je ipak krivo vrijeme,
Vrijeme uz dileme, takve sheme muče mene.

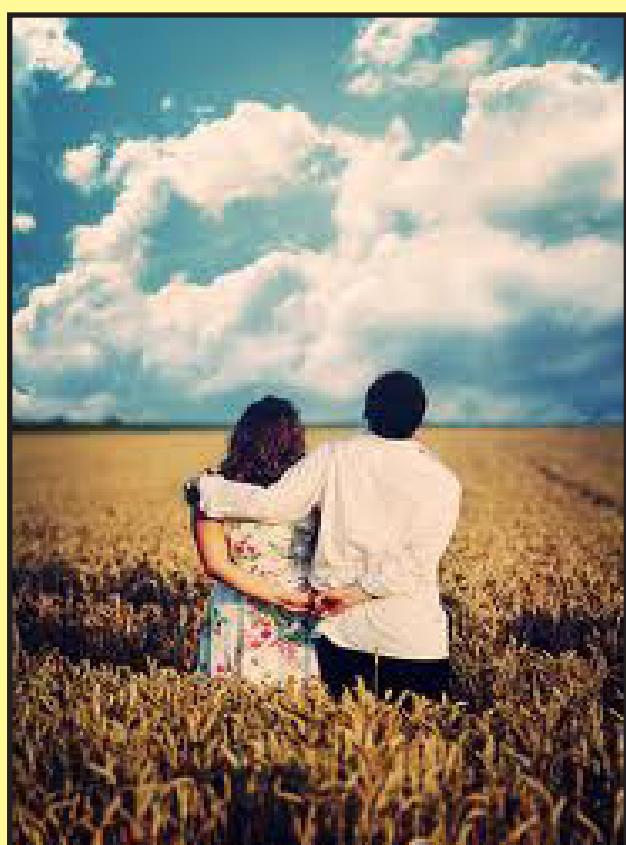
Još uvijek se trudim ostati onaj stari ja,
Dok je u glavi potreba za promjenom odavno ostala.
Stani, nemoj ni pomisljati birati devet – dva,
Nema pomoći, ostaje nam samo puka potreba.

Jer predugo sam zaista svima kroz prste gledao,
Predugo pa sam zaboravio što sam i sam trebao.
Predug osam krivnju na ovo vrijeme redao,
Predugo sam nesvesno sam od sebe bježao.

Koji bi bio tvoj komentar na današnja vremena?
Ne znam, meni ostaje samo ljubav prema...
Prema kome? Prema njoj. Jer moj je kroj.
Dosta vremena je prošlo, ona mene sad je sloj.

Moram samo paziti da ne zeznem nakon svega
Jer realno, ljubav je sve što mi sada treba.
Ostajem i nada u bolja nadolazeća vremena,
Oluja mozgova od ljudi poput mene već se spremam...

Juraj Marceković, 4.j

ŽIVOT IGRA JE

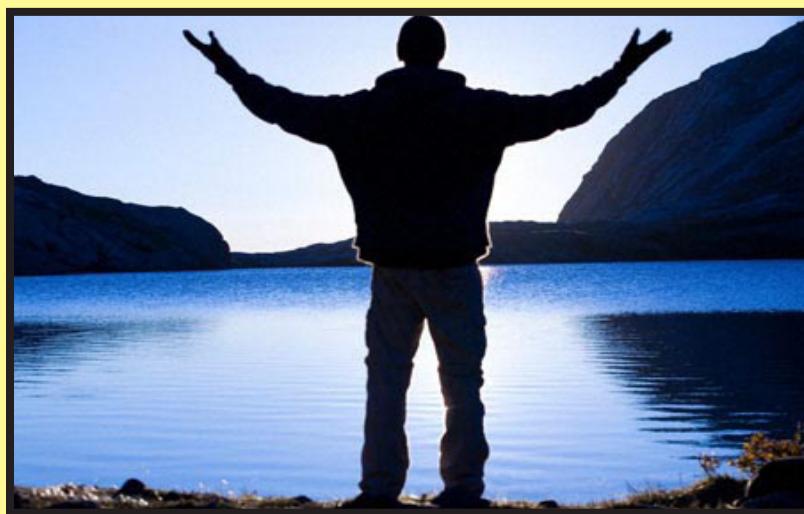
razmišljam, život igra je, pa onda ljubav "singl" je
dosta mi je, volim te i takve sheme prigupe
prošao kroz staklo, vatru, dobivao sol na ranu
to ne treba mi više, sada radujem se novom danu
iako je izgubljeno, nikada ne preboljeno
s vremenom sve nestaje, tako osjećaji postupno
jer život često pruža mi svoje gorke plodove
i ponekad poželim svi ovi dani nek' se odgode
ljubav nije niti će mi ikada biti prva
jer realno gledano za mene ljubav sad je nula
ali sada kada sjetim se, sjećanje opet vrati me
u dane kada bio sam totalno glupo zaljubljen
al tako mi sve jedno, jer samo jedan život je
samo gledam kao igru ne da pazim kako, gdje
postupno shvaćaš dosta neke cake životne
kako postaje ništa ono što ti je prije bilo sve.
Ludo je željet da se stari dani vrate,
kad sve želje svaki novi korak dalje,
novu nadu daje pravu sliku sve što,
bilo je i bit će ovdje premda jedva još,
spajam kraj sa krajem - dal' se kajem ne pitaj me,
to više nije bitno, odgovor tu nebitan je,
samo spusti pogled i ako kraj je to...
iščupaj srce van mi katapultiraj ga daleko...

Juraj Marceković, 4.j

ŽIVOT IDE DALJE

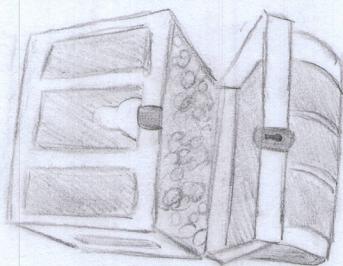
život ide dalje, sve je manje onih dana,
kada tama, skroz prevlada, nema pada, sve se svlada
nemam tebe, gubim sebe, tebe volim, srce boli,
trebam dodir, trebam motiv, kada ce prestat ovi snovi?
kroz život idem sam, dosta mi je noževa
što primio sam u leda, to nije bila potreba
ti bila si mi sve, tako sam se i ponašao
poslije svakog prekida kasno sam se snašao
toliko sam ti vjerovao da zatupio sam razum
i pružio ti srce iako je bilo poluprazno
srce od leda ti pretvorila si u plamen
plamen ljubavi i taman kad na loptu stanem
most puca i opet gubimo se u magli
odričemo ljubavi, iako su osjećaji trajni
glumimo jakost, ljubavi nije bilo u prvu ruku
iako pogledi nam govore da je ljubav tu u srcu
i kada sam zeznio to mi nije bila namjera
jer ljubav i najokrutnijeg na nježnost natjera
bio sam okrutan, a zašto prema tebi nisam?
i nisam, sada ne znam na čemu sam, s kim sam?

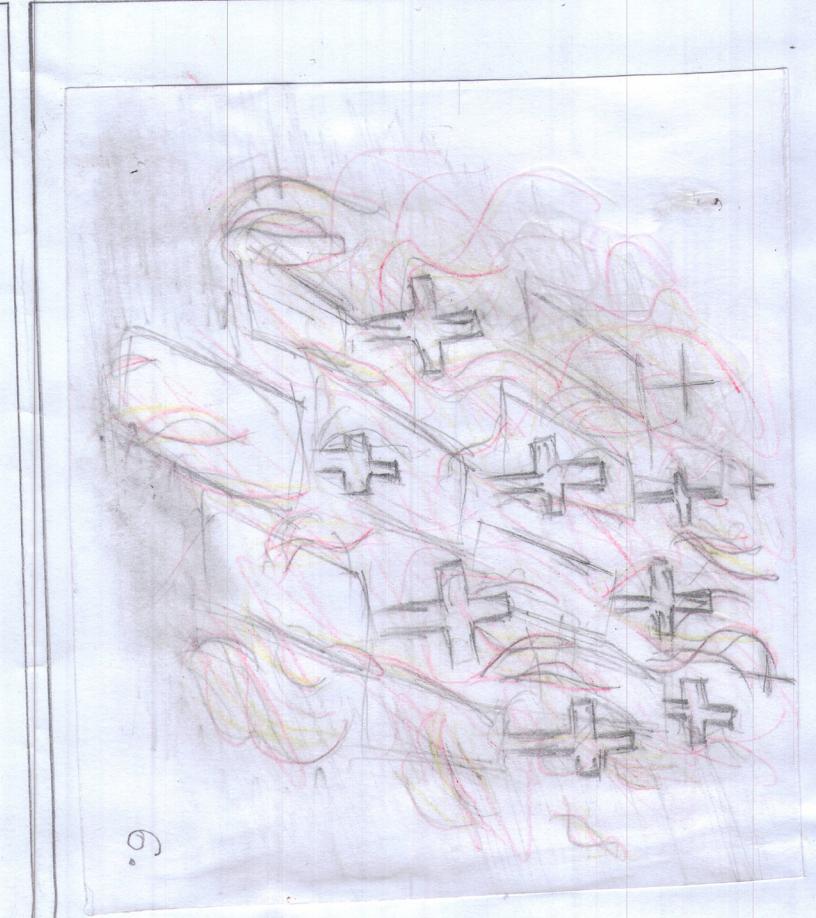
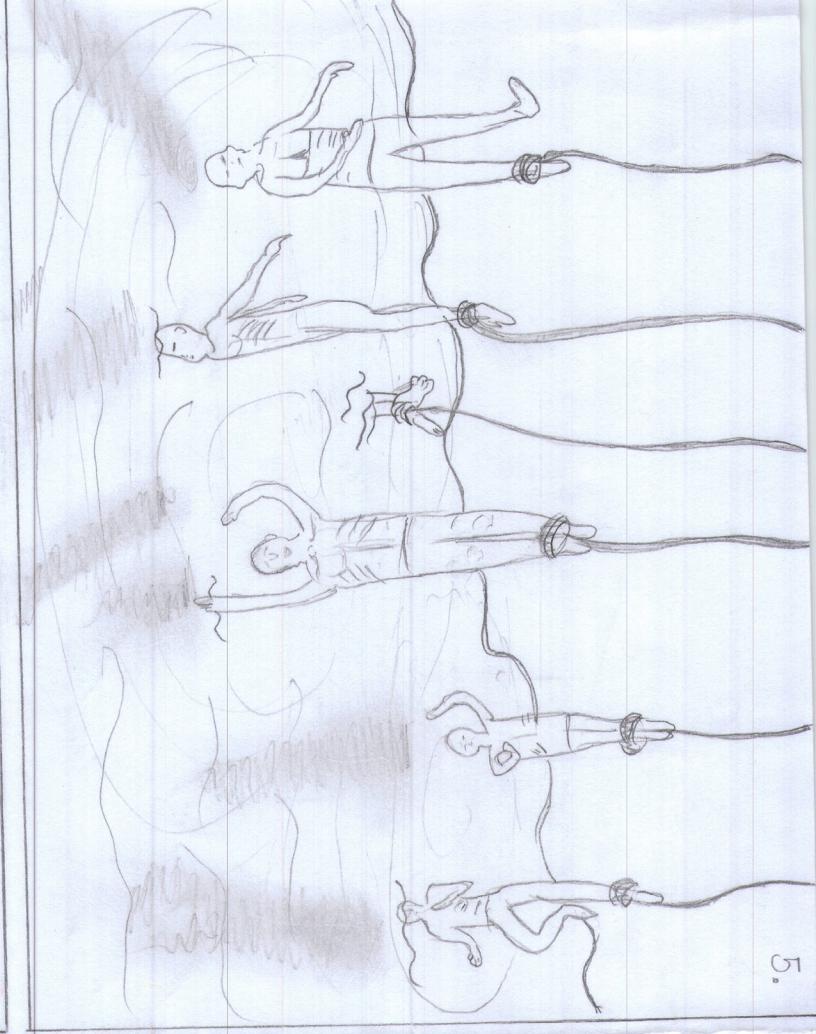
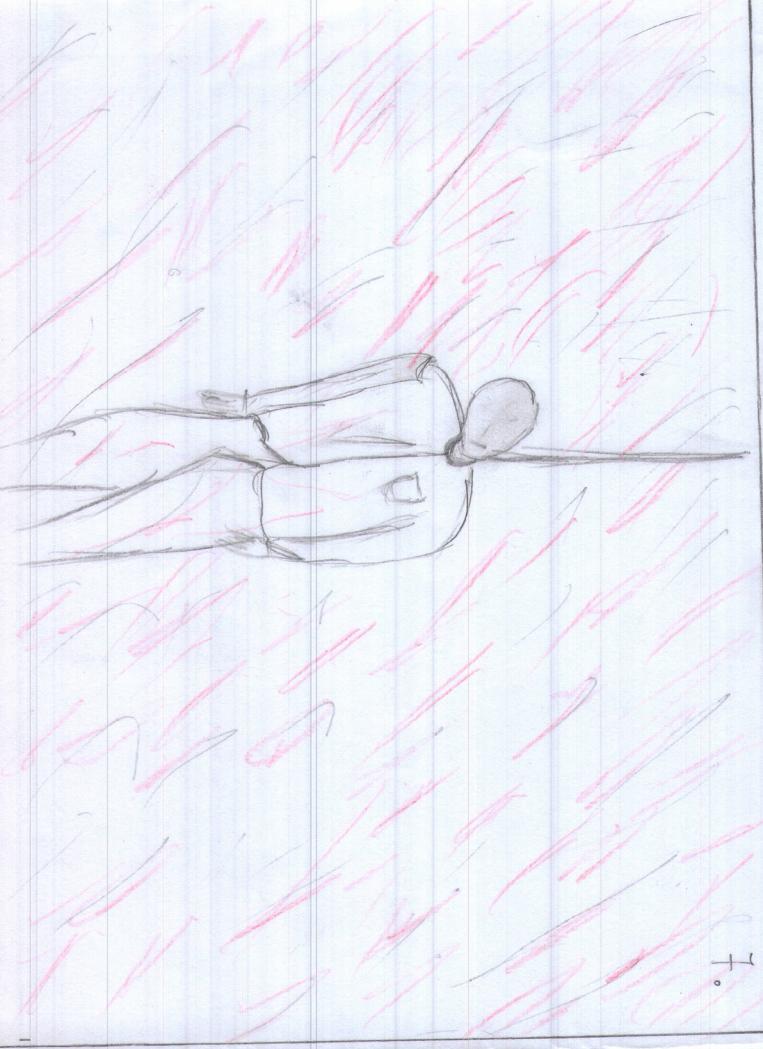
Juraj Marceković, 4.j

Lektira uz ilustracije - Danteov Pakao

Ante Tipurić, 4.j

Pojašnjenje crteža

1. **crtež** - Limb, mjesto na kojem se nalaze duše nekrštene djece te duše poganih ljudi, tj. onih koji su se rodili prije Krista. Duše nisu stavljene na muke, njihova kazna je samo neuslišana želja vidjeti Boga
2. **crtež** - duše u određeni krug pakla smješta Minos, pakleni sudac. O broju kruga u koji će duša pasti pokaže tako što savije rep određeni broj puta (ako ga savije tri puta, duša ide u treći krug pakla, ako ga savije šest outa u šesti itd.)
3. **crtež** - u drugom krugu pakla nalaze se grešni ljubavnici i preljubnici kojima vitla užasan vihor
4. **crtež** - treći krug pakla udomljava proždrljivce. Duše su smještene u blato, tuče ih kiša, tuča i snijeg i čuva Kerber, troglavi pas iz grčke mitologije
5. **crtež** - u četvrtom krugu su škrci i rasipnici. Kotrljaju teške terete praćeni uvredama i porugama
6. **crtež** - u petom krugu su bjesne i srdite duše koje se tuku u rjeci Stiks, a duše ljenčina guše se u vodama rijeke
7. **crtež** - u šestom krugu nalaze se krivovjeri pokopani u gorućim grobovima
8. **crtež** - u sedmom su krugu tri pojasa, tamo su smješteni grešnici protiv sebe (samoubojice), protiv vlastitog imetka (rasipnici) i protiv rada (lihvari). Grešnici nasilnici protiv Boga šibani su vatrenom kišom
9. **crtež** - tzv. zle jaruge u koje su bačeni laskavci, lažni poroci, varalice, licemjeri, lupeži, lažni savjetnici, sijači nesloge i krivotvoritelji. Ovisno o grijehu, grešne su duše uronjene u vrelu smolu, trče među zmijama, ovijene su plamenovima, đavao ih kažnjava mačem, grizu jedni druge

